

POSTI

VEEBRUAR * 1937

K. TRIUMPH

Müüme isikutele ja asutistele
võistlemata hindadega!

Rikkalikus valikus
ilu-, teadusliku-, jutu-, näite- ja laste-

k i r j a n d u s t

Kõiksugu kirjutusmaterjale, paberi-
kaupu, kooli- ja kantseleitarbeid

PÄEVALEHE

Raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplused

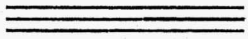
Suur Karja 23, tel. 446-11

Pikk tänav 2, „ 428-83

Tallinnas

SUURES VALIKUS

välis- ja kodumaa

KLEIDI-, MANTLI- JA ÜLIKONNA-
RIIDEID

AKNAKARDINAID, PÕRANDAVAIPU,
VATEERITUD, VILLASEID JA TÜLL-
VOODIVAIPPE, IGASUGUSEID PESU- JA
LINARIIDEID

s o o v i t a b

JULIUS ROSING

TALLINN, SUUR KARJA 11. TELEFON 445-84

Orderid saadaval Tall. Peapostkontoris prl. K. Avloi't

* ILMUB * KORD * KUUS *

POSTI JA RÄÄRV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄÄLEKANDJA

№ 2 (43)

Veebruar 1937

5. aastakäik

E.V.

1918
1937

RIIGIVANEM
KONSTANTIN PÄTS

Milles peitub riigiteenijate palkade ebaühtlus

Iga riigiteenija arvatavasti on sirvinud riigiteenijate koosseisu ja palkade tabelit, mis antud Riigivanema poolt dekreedina 29. märtsil 1935. a. ning samal aastal avaldatud Riigi Teatajas. Mitte üksnes seda, vaid paljudele on silma torganud palkade ebaühtlus, mis valitseb juba aastaid, juba sellest ajast, kui esimesed riigiteenijate palgaastmed välja töötati ja maksuma pandi. Seda on vahepeal küll katsutud siluda ja reguleerida, kuid mitte kõrvaldada. Juhuslikkuse tendents, mis maksuma pääsis riigiteenijate palkade määramisel juba vabariigi algaastail, on püsima jäänud senini. Ükski riigiteenijate kutseorganisatsioon pole tõsiselt seda küsimust üles tõstnud, kuigi küsimus vajab lahendamist, et selles asjas olukord muutuks konstantseks ja kaok-

sid põhjused kadestuseks ning rahulolematuseks.

Selgema pildi saamiseks toon siin võrdleva tabeli, seades kõrvuti nelja ametkonna teenijate tasud II elukalliduse rajoonis.

Toodud tabelist selgub 1) et postiametkonna teenijate palgad, võrreldes raudtee-, maksu- ja politseiametkondade teenijate palkadega, on kõige madalamad, 2) et peale palkade on postiametkonna teenijad maha jäänud paljudest teistest prii korteri ja riidevarustise poolest, mis on ka tunduvaks palgalisaks ja 3) et postiametkonna teenijate koosseisust valdav enamik — 90,9% — on paigutatud madala palga saajate liiki, väike osa keskmise palga saajate liiki ja ainult kümnendik murdosa kõrgema palgasaaajate liiki, juh-

Kuupalk kroonides		Mitu % koosseisust igal palgaastmel ja asimete grupis:			
		Postiametn.	Raudteeametn.	Maksuametn.	Politsei
Kõrgemad	225	0,3 %	0,1 %	19,2 %	1,5 %
	215				
	210				
	200				
	190				
	185				
	175				
	170				
	160				
Keskmised	150	8,8 %	30,9 %	48,7 %	13,5 %
	135				
	125				
	115				
	105				
	100				
	98				
	98				
Madalad palgad	90	90,9 %	67,4 %	32,1 %	85 %
	81				
	79				
	74				
	69				
	65				
	62				
	62				

tivad jõud hulka arvatud. Nii näeme, et postiametkonnas (välja arvatud I rajoon, Tallinn) kõige kõrgema palgana esineb kr. 160 kuus, mida saavad üle terve maa ainult 2 isikut ehk 0,3%, kuna aga teistes mainitud ametkondades ulatub see: raudtee — kr. 200, maksuamet — kr. 215 ja politseiamet — kr. 225. Madala palga saajaid leiame postiametkonnas 90,9%, raudteeametkonnas 67,4%, maksudeametkonnas 32,1% ja politseiametkonnas 85%. Mida kõrgemale palgaastmetes läheme, seda kurvemaks pilt postiametkonnateenijatele muutub. Nii on keskmise palga saajaid postiametkonnas 8,8%, raudteeam. 30,9%, maksuametkonnas 48,7% ja politseiametk. 13,5%. Kõrgema palga saajate seas sammub kõige ees maksuametkond 19,2%, temale järgneb raudteeam. — 1,7%, siis politseiam. — 1,5% ja kaugel teistest postiametkond — 0,3%.

Kui võrrelda, missuguses järjekorras olid eeltoodud ametkonnad tasude suhtes endises Vene riigis, kus praegusest generatsioonist paljud teenisid, siis on säilitanud endise positsiooni maksuametkond, kuna postiametkond on loovutanud oma järjekorra politsei- ja raudteeametkondadele, ja jäänud neist viimasele kohale. Milles peituvad selle nähtuse põhjused? Üheks põhjuseks võib kahtlemata olla asjaolu, mida puudutasin eelmises kirjutises „Riigiteenijate tasud on ebaühtlased“ („Postisarv“ nr. 1. s. a.) Aga see ei võinuks ulatuda meie aegadeni.

Sellepärast kerkivad üles teised küsimused, näiteks, kas ülesanded, funktsioonid, mis täidavad teiste ametkondade ametnikud ja teenijad, on tähtsamad, komplitseeritumad, nende hulk suurem ja mitmekesisem? Või on ametnikkude, funktsionääride, kvaliteet kõrgem?

Teatavasti ei lasu postiametkonna teenijatel mitte üksnes sideteenistuse ülesanded, mis on iseenesest juba küllalt tähtsad, vaid ka palju teisi ülesandeid. Nii täidavad postiasutised, peale oma otsekohesti kohuste, riigi hoiukassa funktsioone, Eesti panga funktsioone, raudtee funktsioone ja osalt ka omavalitsuse funktsioone (postiaagentuurid, postitalud) ning osa ülesandeid, mis kuuluksid riigikontrollile. Sellest on näha, et postiametkond täidab väga mitmesuguseid ülesandeid, mis on keerukad, komplitseeritud, mis vajavad ametnikelt teadmisi, vilumust ja missuguseid ei saa keegi alahinnata riiklikus mõttes ja rahva elus. Nende ülesannete täitmisel ei või toime tulla madala kvaliteediga teenijaskond ega nõrgavõimelised juhid.

Autoriteetsed asutised ja isikud on postiametkonna tööst ja töötajate võimetest kiitvaid otsuseid andnud.

Sellepärast ei saa pidada kuidagi põhjendatuks asjaolu, et postiametkonna teenijate palgad on jäänud maha kõigi teiste riigiteenijate palkadest.

H—ik.

IGA POSTITEENIJA

tellib ja levitab

„POSTISARVE“

ORGANISATSIOONIDE TÖÖMAILT

Kutseühingu Keskjuhatuse tegevusest

Keskjuhatuse koosolekul 26. I 37. otsustati 1937. a. kutseühingu kongress kokku kutsuda Tallinnas kas märtsikuu II või aprillikuu I poolel, kuna mõningail põhjusil polnud päeva kindlaks-määramine võimalik.

Päevakorras, peale juhatuse valimise — aruanded, eelarve, majanduslikud, teenistuslikud, organisatsioonilised ja kultuurilised küsimused.

Keskjuhatuse saatis osakondadele vastavad teadaanded. Kongressil kantakse ette referaate majandusliku seisukorra ja rahvuskultuuriliste küsimuste kohta.

Keskjuhatuse esitab kongressile kinnitamiseks varanduse seis ja 1936. a. aruande ning 1937. a. eelarve kava nagu need siin toodud.

gest 33 minutit ja läbi käia mitte 5 km, vaid ainult 2,77 km, sest ülejäänud 27 minutit langeb kirjakandega seoses olevate muude kergemate ülesannete peale, nagu uste avamine, saadetiste väljastamine, sõit trammiga jne. (vt. IsJ lk. 13 p. 6). Olgu veel tähendatud, et lühema maa läbikäimine ja teatud vaheaegadega nagu kirjakande juures, on kergem, kui järgimööda pikema maa käimine.

Ka mehaanikuile ja montööridele ei ole jalakäigu norm 5 km tunnis suur, sest neil tuleb harilikult palju sõita ja sõidu korral on normiks 7,3 km tunnis, kuid sõidu abinõud liiguvad kiirusega 15—30 km ja rohkem tunnis, pealegi on rikete kõrvaldamise ekvivalent (abonent-

P.-t.-t. Teenijate Kutseühingu Keskjuhatuse

Istuvad vasakult: J. Jürgens, P. Toomsalu (esimees), A. Grünberg, J. Kallasma (sekretär); H. Tüür, R. Kroon, R. Reintov. Puuduvad J. Martinson (laekur) ja R. Loigom.

1937. a. eelarve on Keskjuhatuse poolt sääraselt koostatud, et osakonnad maksavad Keskjuhatusele liikmemaksu senise 50% asemel 40%. See osutus võimalikuks Keskjuhatuse eelarves kulude vähendamiseks. Nii on vähendatud töötasu kuld 600 kr. — 360 kroonile. Samuti on mõningaid teisi kulusid püütud võimalikult vähendada.

Riigiteenijate tasude küsimuses, nagu Keskjuhatuse juba möödunud aastal avaldas, esitas Keskjuhatuse Keskliidule märgukirja, juhtides tähelepanu elukalliduse tõusule, paludes samme astuda tasude suurendamiseks. Sarnased olid loomulikult kõigi teiste Keskliitu kuuluvate organisatsioonide seisukohad ja Keskliidu juhatuse esitas Vabariigi Valitsusele vastava märgukirja. See ei andnud tagajärge.

Praegu, millal Valitsuses eelarve arutusel, kordab Keskliidu juhatuse jälle oma esitist.

Keskjuhatuse kirjale kirjakandjate käimakilomeetrite vähendamise asjas (vaata „Postisarv“ nr. 9 1936) vastas postivalitsus, „et kirjakandjal tuleb tunnis keskmiselt tegelikult käia kõi-

Varade seis

	Kr.	S.
Raha kassas ja jooksvatel arvetel		
1. jaan. 1937. a.	1.212	40
Kinnisvara N.-Jõesuus (krunt 1423 s ² ja 5 maja ühes kõrvalehit.	15.000	—
Kinnisvara Haapsalus (krunt 485,36 ruutsülda ja 1 maja)	6.600	—
Kinnisvara Elvas (krunt 0,4235 ha ja 2 maja)	5.500	—
Vallasvara Tallinnas, N.-Jõesuus, Haapsalus ja Elvas	8.029	—
3 Tall. Ühisp. osatähte ä Kr. 10.—	30	—
Posti jooksva arve büroo kautsjon	10	—
Kokku Kr.	36.381	40

1936. a. aruanne

Sissetulekud	1936. a. eelarves ette näht.		Tegelikult laekunud		Väljaminekud	1936. a. eelarves ette näht.		Tegelikult kulutatud	
	Kr.	S.	Kr.	S.		Kr.	S.	Kr.	S.
Saldo 1. jaan. 1936. a. (erikapitalist saadud)	482	75	482	75	Töötasu 12 kuu eest	600	—	480	—
1935. a. liikmem. osakondadelt	95	—	85	70	Kantselei-, posti- ja telef.-kulud	200	—	179	21
1936. a. liikmem. osakondadelt	1.200	—	1.010	01	1936. a. kongressi kulusid	50	—	58	40
Hoiusummade protsente	5	—	8	84	Reisi- ja päevarahad ning organisatsiooniskulud	200	—	118	35
1936. a. kongressi kulusid osakondadelt			139	35	1936. a. liitude liikmemaks	215	—	180	25
N.-Jõesuu suvilate müüjalt G. Unt'ilt obligatsiooni kustutuse võlga			10	—	1936. a. kongressi kulusid osakondadele			107	70
Haapsalu suvitajatelt 1936. a. elektrimaksu			14	44	Esindus- ja mitmesugused ettenägemata kulud	35	—	9	52
Mitmesugused tulud			5	—	Kutseühingu tegevusajaloo eel- tööde kuludeks	100	—		
Postiametkonna erikapitali komiteelt:					Kutseajakirja kuludeks	1.000	—		
a) kultuuriline toetus	1.100	—	1.500	—	Toetus kutseajakirjale „Side”			100	—
b) N.-Jõesuu, Haapsalu ja Elva majade remondiks, korrashoiuks, tulekindlustuse ja kinnisvara maksudeks	700	—	2.700	—	Toetus kutseajakirj. „Postisarv”			1.300	—
c) Elva suvila ostuvõla ja % tasumiseks	4.140	—	4.140	—	N.-Jõesuu, Haapsalu ja Elva suvilate kinnisvara maksud ja tulekindlustus			247	—
					Haapsalu suvila remont ja korrashoid	1.182	75	703	13
					N.-Jõesuu suvilate remont ja korrashoid			386	31
					Elva suvila remont ja korrashoid			448	97
					Elva suvila võla ja % tasumine	4.140	—	4.170	42
					N.-Jõesuu ja Haapsalu suvilate plaanide ja Elva ehitatava maja plaanide valmistamine			252	50
					Kõigi suvilate kohta käiv kirjavahetuse kulu ja arvepidamise töötasu			141	89
					Kokku			8.883	65
					Saldo 1. jaan. 1937.			1.212	40
					Suvilate fond	975,53			
					Kultuuriline fond	100.—			
					Tegevusaasta ülejääk	136,87			
Kokku	7.722	75	10.096	05	Bilanss			10.096	05
Bilanss			10.096	50					

1937. a. eelarve kava

Sissetulekud	Kr.		S.	Väljaminekud	Kr.		S.
Saldo { suvilate fond Kr. 975.53 1. jaan. { kultuuril. „ Kr. 100.— 1937. a. { eelm. a. ülej. Kr. 136.87 }	1.212		40	Sekretäri tasu 12 kuu eest	360		—
1936. a. liikmemaksu Tartu osak. Kr. 76, Valga osak. Kr. 7,43	83		44	Kantselei-, posti- ja telefonikulud	180		—
1937. a. liikmemaksu osakondadelt	860		—	1937. a. kongressi kulud	60		—
Hoiusummade %	5		—	1936. a. kongr. kulud Tartu osak.	32		68
1936. a. kongr. kulusid Tartu osak.	32		68	Reisi- ja päevarahad ning organisatsiooniskulud	160		—
Toetus p.-ametk. erikapit. komiteelt:				Liitude liikmemaks	185		—
a) kultuuriline	1.650		—	Esitus- ja mitmes. ettenägem. kulud	140		31
b) N.-Jõesuu, Haapsalu ja Elva suvil. rem., korrash. ja maks.	1.840		—	Kutseüh. tegevusajaloo eelt. kulud	300		—
c) Elva uue suvila ehit. fondi	2.000		—	Kutseajakirja väljaandm. kuludeks	1.450		—
				N.-Jõesuu, Haapsalu ja Elva majade kinnisv. maksud ja tulekindl.	250		—
				N.-Jõesuu, Haapsalu ja Elva majade remondiks, elektri sisseseadeks, korrash. ja sisseseade täiend.	2.565		53
				Elva uue suvila fondi	2.000		—
	7.683		52		7.683		52

seadmete rike 560 ühikut ja kaugeühenduse rike 1060 ühikut) küllalt suur, nii et rikete kõrvaldamine sageli niipalju aja-(tööjõu)kulu ei nõua.

Need vahed tasakaalustavad üksteist.

Toodut aluseks võttes ei ole põhjust käima-kilomeetrite arvu tunnis vähendada."

Riigi klassiloterii piletite müügi asjus pöördus Keskjuhatus 11. sept. m. a. postivalitsuse direktori poole palvega, et nii piletite müügi kui ka müügitasu jaotamises võetaks ette mõningaid täiendusi ja muudatusi, kuna senine kord tekitab teenijaskonnas põhjendatud nurinat. Nüüd

on postivalitsuse direktorilt saabunud vastus, milles öeldakse järgmist: „Alates 4. klassiloteriist korraldatakse piletite müük peale postkontorite ka Tallinna peatelegraafi kontoris ning Tallinna, Tartu ja Narva telefonivõrkudes, samuti antakse võimalus pileteid müüa ka postiljonide (kirja-, raha- ja telegrammikandjad) kaudu ning asutistes kõigi operatsioonilukuide juures.

Mis puutub piletite müügitasu jaotamise korrasse, siis seda ei saa muuta, kuna see on pandi maksma Riigi rahaliste loteriide direktori seisukoha kohaselt."

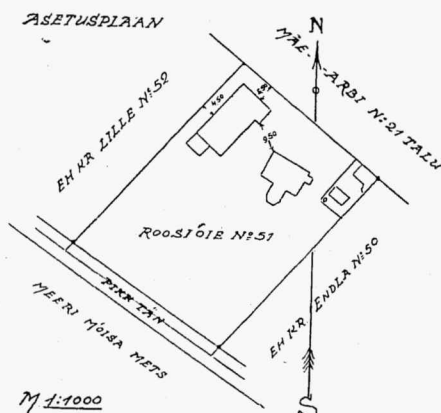
Keskjuhatus.

Elva puhkekodule uus maja

Eeloleval kutseühingu kongressil tuleb eelarve korras arutamisele Elva puhkekodu jaoks uue maja ehitamise küsimus, sest olemasolev maja ei suuda kõiki neid teenijaid vastu võtta, kes oma kõigiti ärateenitud suvepuhkust soovivad veeta looduslikult ilusas Elvas. Praegune maja on kutseühingu kasutada olnud 2 aastat ja mõlemal aastal on tulnud ruumipuuduse tõttu väga palju soovivaudusi rahuldamata jätta. Kõike seda arvesse võttes on Keskjuhatus lasknud koostada uue suvila projekti ja kuna küsimus on ametkonna teenijaskonnale küllalt tähtis, viiakse see küsimus käesoleva „Postisarve" numbriga avalikkuse ette, et tulevastele maja kasutajatel võimalik oleks koostatud projekti arvustada ja Keskjuhatusel tulusaid näpunäiteid anda. Eriti on soovitatav, et selle projektiga põhjalikult tutvuneksid eeloleva kongressi saadikud.

Majanduslikel kaalutlustel võib uue maja püstitamine küll teostuda mitte varem kui 3–4 aasta pärast, kuid mida aegsamini seda küsimust arutlema hakatakse, seda parem on see ehitatavale majale.

Maja projekt on koostatud postivalitsuse arhitekti hr. A. Tauki poolt. Maja on kavetatud ehitada puust, kuigi on kaalutud ka kivimaja ehitamist. Viimase ehitamist ei poolda praegune Keskjuhatus seepärast, et ehitatav maja seisab talvekuudel kütmata, kogub nende kuude jooksul enesesse palju niiskust ja on selle tõttu kevadel esimestele maja kasutajatele röske. Maja mahutab 16 tuba, igal korral on 1 köök ja teised tarvilikud kõrvalruumid. Alumisel korral on üldiseks kasutamiseks kinnine rõdu. Alumise korra ruumid on kõetavad ja seda nimelt seepärast, et ruume oleks võimalik kasutada varakevadel ja hilissügisel ning tarviduse korral isegi talvel. Elva puhkekodu peakski leidma kasutamist ka

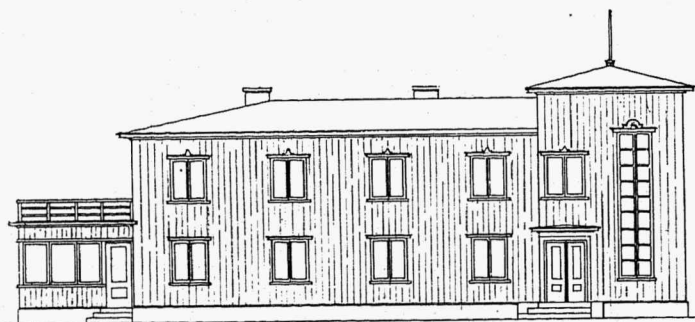

Elva puhkekodu asetusplaan. Vasakul nurgas uus maja, keskel vana maja, paremal nurgas kuur ja majahoidja maja.

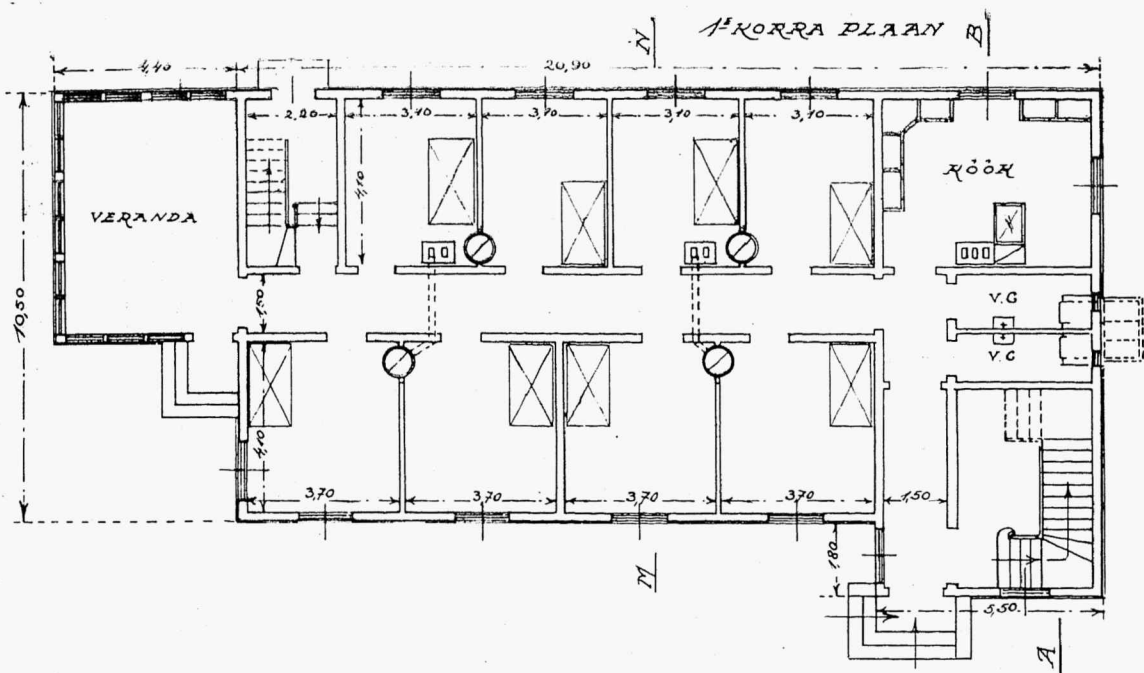
talvel, eriti meie rohkearvuliste kopsuhaigete poolt, sest Elva on tunnustatud väga sobivaks kohaks just neile. Nii et Elva puhkekodu peaks jääma mitte üksinda puhkuse veetmiseks, vaid ka pragenenud tervise parandamiseks.

Uus maja on projekteeritud ehitamiseks olemasolevale krundile. Keskjuhatus on kaalunud ka praeguse krundi suurendamist naabruses asuvalt talult maa juurdeostmise teel ja uue maja ehitamist juurdeostetavale maa-alale, kuid Keskjuhatus enamik seda ei poolda, kuna siis uus maja jääks lahtisele väljale. Muidugi on mõeldav, et lagedale väljale ehitatavale majale võib puid ümber istutada, kuid kulub väga palju aastaid, enne kui istutatud puud maja varjama hakkavad. Praegune krunt on küllalt suur ja sellest peaks jätkuma ka siis, kui Elva puhkekodu kasutajate arv uue maja valmisaamisel tunduvalt suureneb. Peab tähendama, et praegune krunt on oma suuremas ulatuses muutunud padrikuks ja kui seal veidi tööd teha liigsete puude väljajuurimise näol, siis väga palju ruumi juurde saadakse suvitajate kasutamiseks. Peale selle on üle tee otse meie krundi vastas ilus Elva Alevivalitsuse mets kõikidele vabaks kasutamiseks. Kuid krundigi küsimuse teisiti otsustamine eeloleval kongressil on mõeldav, kuna praegune Keskjuhatus ei taha sellest teha mingisugust tülküsimust.

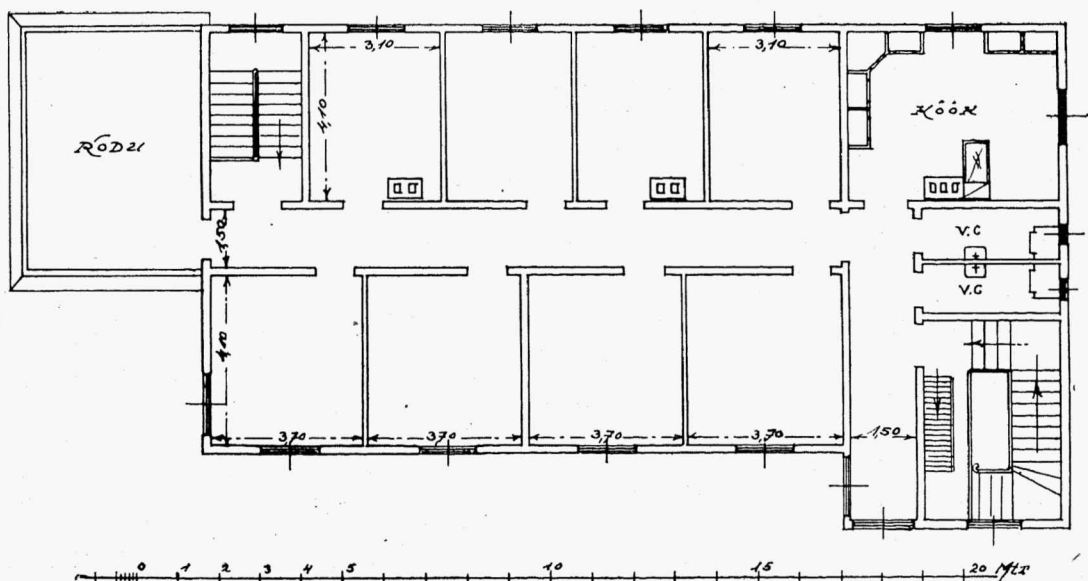
P. T.

Ehitada kavatsetava maja fassaad.

2. KORRA PLAAN

PEA'KOOSOLEK

(Humoresk)

Provintsilinna postlased pidasid aasta-peakoosolekut, millest mina ka ainukese liikmena maa-kontoritest osa võtsin.

Ühingu tegevuse aruandest selgus, et aastas oli peetud juhatause koosolekuid kaks. Esimesel neist jaotati omavahel juhatause ametid ja teisel otsustati kokku kutsuda peakoosolek.

Kassa aruande järele moodustus sissetulek ainult liikmemaksudest ja väljaminek maksust keskühingule ja kongressi saadikute sõidukuludest.

Aruanne kinnitati koosolijate poolt ühel häälel ja tegelastele avaldati rohkelt tänu raske ja enastohverdava töö eest organisatsiooni heaks.

Eelarve oli sarnane aruandega ja uude juhatusse valiti traditsiooniliselt „vanad tagasi”.

Kuna peakoosoleku kokkusaamine teatud raskustega seotud, siis oli aastakoosoleku päevakorras ühtlasi ka saadiku valimine kongressile.

Selle punkti juures tekkis elav mõttevahetus mitmekesiste küsimuste üle. Neile vastas koosoleku juhataja. Ta ütles umbes nii:

„Lugupeetud kaasteenijad. Täna sel koosolekul on algatatud palju küsimusi, püüan nendele üldiselt vastata esitamise järjekorras.

Esimesena avaldati arvamist, et kongress liigselt tegeleb asjadega, millelel teenijate suure enamikuga, eriti provintsis, polevat midagi ühist. Kongressi otsused olevat liiga üldised ja laialdased ning jäävat selletõttu teostamata. Kongressi edu rippuvat ettevalmistamisest, küsimuste läbitöötamisest ja argipäeva olude käsitlemisest. Muidu kaotavat kongress kontakti teenijaskonnaga ja jäävat õhku rippuma. Teised ametkonnad oma järkjärguliste nõudmistega läbiviimisega

Postiteenijate kutseühingu Elva osak. peakoosolek

31. jaanuaril pidas kutseühingu Elva osakond Elva postkontori ruumes aasta peakoosolekut. Koosolekust võtsid osa isiklikult 15 ja volituste kaudu 4 liiget. Elva osakond asutati moodunud sügisel ja sinna kuuluvad Elva, Otepää, Rõngu ja Nõo kontori teenijad, kokku 19 inimest. Nimestatud kontorite teenijad on saajaprotsendiliselt kutseühingu liikmed.

Juhatus valiti viieliikmeline, kuhu pääsesid: esimees R. Poll — Elvast, abi A. Vabamäe — Rõngust, sekretär H. Rosmet (Grosset) — Elvast, laekur A. Nurm — Elvast ja ametita liige M. Ploom — Rõngust. Revisjonikomisjoni valiti A. Käpa, E. Samok ja E. Krull. Saadikuks kongressile valiti A. Vabamäe.

Koosolekul võeti elavalt sõna teenistussikkude ja majandussikkude küsimuste üle. Sõnavõttudes kajastusid väike-, s. t. maakontorite teenistussikkude mured. Leiti, et oleks tarvilik maakontorites pühapäevaseid töid vähendada mõnede operatsioonide ärajätmise ja kontori lahtioleku aja lühendamisega, et võimaldada pühapäevarahu, mis praegu, iseäranis kontori ülematel, peaaegu täiesti puudub.

Ka konstateeriti, et riigiteenijate palk on väike ning ei võimalda rahuldavat äraelamist praegu, millal elukallidus on tõusnud ja tõuseb. Kõige valusamalt annab see pahe ennast tunda postiteenijaile, sest nende palk on väiksem kui teistel riigiteenijail. Teistega ühisele tasemele jõudmiseks tuleks anda ka kõigile postiteenijaile vähemalt priiriidevarustis ja korteriraha.

Koosoleku lõppedes istuti Elva kontori naispere poolt kaetud teelauda, kus jätkus teenistussikkude ja majandussikkude murede arutamine omavahelises vestluses.

olevat juba paljudel aladel saavutanud maksimumi, kuna meie ikka miinimumist ehk tühjast künnast edasi ei jõua.

Sellele vastan, et kongressil kui kõigi teenijate esindusel ei ole kohane nõuda soodustusi teenijate erirühmadele ja sellega neid eelistada, parem juba nõuda kõigile, siis on enam-vähem kindel, et keegi midagi ei saa ja teenijaskonna ühtlus jääb rikkumata.

Teistest ametkondadest pole meil võimalik eeskujut võtta, sest meie ametkond sammub kutseorganisatsiooni alal esirinnas, on teerajajaks ja sihinäitajaks. Oma kõrge autoriteedi pärast ei kõlba meil tarvitada teiste poolt edukalt kasutatud edasitungi vähema vastupanu suunas, vaid peame uusi aatelisi meetodeid katsetama.

Kuna meie nii töökuse kui ka vähenõudlikkusega teistest ametkondadest kaugele ette oleme jõudnud, siis suurema efekti saavutamiseks peame püüdma edumaad veelgi suurendada ja ootama, kuni teiste ametkondade kõik mõeldavad nõuded on täidetud. Siis saabub kord päev, kus keegi kõrge ametikandja ütleb, et vaadake ometi tublisid postlasi, kuidas nemad automaatidena töötavad ja piskuga lepiavad. Eks hõiska siis ülmas õnnetundes postlase õrn süda ja uhkus paisuta rinda: meid on viimaks siiski märgatud, oleme küpsus-eksami sooritanud, oleme tõesti tunnustatud eeskujulikeks ametnikeks. Mõni nimetab seda küll totruseks, aga meile on see iseloomu kasvatamiseks ja teenistusslikuks auahnuseks. Sellepärast julgesti vastu kuulsusrikale tulevikule.

Tehnilise ühingu tegevusest

1.

Ühingu juhatus oma koosolekul 21. I 37 arutades tehnil. jaosk. juhataja kutseeksami vastu ettevalmistamise kursuse korraldamist, otsustas käesoleval aastal kursust üleriiklikus ulatuses mitte korraldada. Seda nimelt põhjusel, et ühingu juhatuse vastava järelepärimise peale väljastpoolt Tallinna vähe soovijaid ennast üles andis.

Küll aga selgus, et Tallinna osakonnas on elav huvi asja vastu, mispärast ühingu juhatus soovitas Tallinna osakonnale korraldada õhtuti asjast huvitatuile liikmetele vastavad selgitusloengud.

2.

Ühingu põhikirja § 23 jätab asemeikekogu kokkutuleku aja ja koha määramise ühingu juhatuse kompetentsi. Ühingu juhatusel tekkis mõte käesoleva aasta asemeikekogu peakoosolek pidada kevadel aprilli- või maikuus Tartus. Muidugi, kui osakonnad seda pooldavad ja administratsioonil selle vastu midagi ei ole.

Järgmisel aastal oleks asemeikekogu koosolek jälle uues kohas. Seega kujuneks asemeikekogu kokkutulek ka ekskursiooniks, kus tutvutaks kohalikkude asutistega, seadetega ning võrguga. See muudaks meie igaaastased kokkutulekud huviküllasemaks ning vaheldusrikkamaks.

Ühingu juhatus ootab osakondade seisukohti selle kohta.

3.

Ühingu Tallinna osakonna peakoosolek peeti 4. skp. Arutusel olid teenistusslikud, tasude ja organisatsioonilised küsimused. Kiideti heaks moodunud aasta tegevus, kinnitati rahaline aruanne. Eelolevaks tegevusaastaks püstitati tegevuse sihtjooned, võeti vastu eelarve.

Töökorralduse ja normide kohta kuuldus siin, et nendega kuidagi läbi ei tule, sest põhjalikult lahku minevaid töötingimusi erikohtadel ei arvestata, vaid nõutakse kõikjal ühesuguseid tagajärgi.

Siin pean küll meelde tuletama meie kõikumatud usutunnistust, et meie töökorraldus on eeskujulik ja õiglane kõigile. Seda usutunnistusslikku dogmat peab iga postlane uskuma puhta lapseliku südamega ja tema üle mitte vaidlema, sest ühtegi usku pole parandatud tegelikude faktide ega protsentidega. Kui aga töökorralduse dogma oma küüruka kedagi rõhub, siis tuleb kuulekalt töötada vaikse andunud usu-kannatajana oma asutise auks ja iluks.

Peletage südamest mitmekesiste raviautistest arstide ketserlikud jutud, nagu oleksid meie ihulikud ja hingelised kokkuvarisemised tingitud kestvast ületöötamisest ja külm-niisketest ruumidest. Säärane arvamine on ainult kurb eksitus. Mitte liigtöötamise pärast ei käi meie aastast aastasse kosutamas end mitmesugustes raviautistest, vaid liigsöömise tagajärjel, sest võrreldes kultuursemate rahvastega tarvitame meie toitaineid kohutavalt palju. Kui teil kõigeks selleks head usku jätkub, siis peaksite töökorraldusi tõesti täitma innuga ja õilsa tööõõmuga, sest ülinimene on meil sündimas õigeuskliku postlase näol.

Pühapäevase töö lõpetamiseks või piiramiseks miinimumini toodi siin näitena Inglis- ja lõuna-naabrit Lätimaad.

Uude juhatusse valiti antud hääle järjekorras: H. Riikoja, A. Englas, A. Kolde, E. Elme, A. Jürisson, A. Nõmmik, A. Saar; revisjoni komisjoni — R. Jaanus, J. Kangur, J. Must. Saadikuteks asemikekokku valiti hääle järjekorras: A. Merilaid, H. Riikoja, R. Jaanus, E. Elme, A. Englas, O. Puusep.

Võru osakonna peakoosolek peeti 19. jaan. kus arutati palkade küsimust seoses elukalliduse tõusuga, samuti riidevarustuse kvaliteeti jne. Uude osakonna juhatusse valiti A. Tuulik, A. Kerstna, E. Kelp, revisjoni komisjoni J. Ivask, O. Tooding, A. Ahven. Saadikuks valiti A. Kerstna, E. Kelp.

Klaver Tallinna osakonnale

Pikemat äga pidi kutseüh. Tallinna osakonna juurde kuuluv postiteenijate laulukoor kasutama harjutusteks võõraid ruume ja klaverit, millede eest tuli maksta üüri. Hiljem saadi küll juhuslikult tasuta kasutamiseks klaver ja see toodi peapostkontorisse ning harjutused peeti siis seal, kuid varsti viis omanik klaveri ära ja päevakorrale kerkis küsimus, kas jätkata klaveri üürimist või osta ja kas uus või pruugitud.

Peale pikemat kaalumist leiti kõige otstarbekohasem olevat osta klaver ja nimelt uus. Klaver osteti firma K. Saarelt ja see maksis 1000 krooni. Ostusumma osaliseks tasatagemiseks otsustati toime panna asjade loterii 400 krooni väärtuses, korraldada maksulisi kontserte jne.

Kutseühingu Tallinna osakonna peakoosolek peetakse 10. märtsil kell 18.30.

Os. juhatus.

Peaks olema teile juba pähe kulunud, et iga rahva kultuuri baromeetriks on tema postikorraldus, eriti pühapäevadel. Kui nüüd materialistlikud inglased loobusid pühapäevases postist mõne tühise lisamaksu pärast ja meie lõunanaabrid oma kultuurilagedust demonstree-rivad sellega, et pühapäevase posti avamatult lihtsalt kolikambrisse heidavad ainult selleks, et võimaldada puhkust oma postiperele, siis pole mõeldav, et meie rahvas vabatahtlikult loobuks oma kultuuri põhivarast ja nõustuks postkontorite sulgemisega pühapäevadel, juba põhimõtte-liselt mitte, sest siis kaoks veel see viimane pide kõnekäänul, et ametnik on rahva pärast ja teenistuses igal ajal.

Siis räägiti veel, et raudteevalitsus leiab võimalikuks tasuda pagasi operatsioone toimetavate postiametn. vaeva prii ringsõidupileti andmisega teatava arvu operatsioonide pealt ja et kas seda tänuväärset eeskuju ei võiks kasutada ka ringhääling ja lisaks praeguste priilubadele anda maksuta kuulamislubasid ka tegelikkudele mak-sude vastuvõtjatele. Pealegi koormavad raadio-maksud rängalt töötajaid, sest nad on hooajali-seid ja massilised.

Selle küsimuse käsitlemine säärasel valguses näitab meie inimeste nõrka ja pealiskaudset mõtlemisvõimet. Praegu ei kasuta meist keegi raadiot, sellega pole ringhäälingul meist ka mingit tulu, millest tal tuleks loobuda priilubade and-misel. Kui aga keegi meist priiloo saaks, siis ei suudaks see õnnetu kuigi kaua vastuvõtja oman-damise ihale vastu panna. Ta ostaks aparaadi

10 a. kutseühingu keskjuh. liikmena.

Jakob Martinson pühitseb 27. veebr. s. a. silmapaistvat, meie ühinguelus esmakordse juhu-sena ja -oludes otse haruldast juubelit. Ni-melt täitub tal 10 aastat vahetpidamatut tege-vust kutseühingulisel alal.

27. veebr. 1927. a. valiti Jakob Martinson kutseühingu Tallinna osakonna peakoosoleku poolt Tall. os. juhatuseliikmeks. Sama aasta kui ka üheksa järgneva aasta posti-t.-t.-teenijate kong-ressid valisid J. Martinsoni keskjuhatusel liik-meks. Kolmel aastal on J. M. Keskjuhatusel abi-esimees, kuuel aastal ühingu laekahoidja. Viimast

ja satuks võlgadesse, suureneksid kulutused ka vastuvõtja kasutamisel. Tuleks kärpida välja-mineluid peamiselt kütte ja kõhu arvel, inime-ne jääks nõrgaks ja kuri „itaallane“ oleks varsti küljes. Siis need arstid, komplikatsioonid, komisjonid ja lõpuks pension. Näete nüüd, mis-sugusest õnnetusest ringhääling teid ettenägeliku-lt päästab.

Lõpuks avaldati arvamist, et „Postisarv“ aja-loo osa lühendaks ja rohkem tänapäeva kä-sitleks. Sellele tähendan, et see on täiesti väär arvamine, sest suurimaks inimesoo õpetajaks on ajalugu, ja kui meie tahame postiasjanduses põhjalikke teadmisi omandada, siis peame al-gama ajalooga. Sellel allal on „Postisarvel“ suur tööpõld ees ja esijoones peaks avaldama kustuva neeguseriigi postiasjanduse põhijooni, et päästa inimkonnale aastatuhandete vanuseid posti tra-ditsioone ja suurvaime.

Ning milliste romantikat võiks pakkuda posti-tõldade biograafia, selge poeesia!

Loodan, et kõik küsimuste algatajad on minu seletustega rahuldatud ja sellega langeb ära tar-vidus neid veel kongressil puudutada.

Kongressi saadikuks panen ette valida mind kui agarat kaasteenijate ja enese huvide kaits-jat ja laiema silmaringiga kutsetegelast. Et teisi kandidaate pole nimetatud ja keegi minu kan-didatuuri vastu ei vaidle, siis loen end ühel häälel kongressi saadikuks valituks.

Täna kõikide lahke osavõtu eest ja lõpetan tänase koosoleku.”

ametit peab ta ka praegu. Mitmel aastal on J. M. osa võtnud Riigi- ja Omavalitsuseteenijate Keskliidu tööst. Praegune Postiametkonna Erikapitali Komitee liige.

Juubilar sündis 6. okt. 1901. a. Lelle vallas. Teenistusse astus Tallinna peapostkontorisse, kus ta ka praegu teenib, 16. jaanuaril 1924. a.

J. M. on kaasteenijate peres tuntud eriti tasakaaluka ja rahuliku teenijana, kes oma sõbralikkusega ja vastutulelikkusega kõigi poolehoidu ja lugupidamise on osanud võita. Kogu kutsetegelaste pere tervitab soojalt kauaaegset kutsetegelat 10. aasta tähtpäeva puhul ja soovib tühimata tegelasele jõudu ja tahet kutsea'al edaspidiseks tegutsemiseks.

Eesti ja prantsuse keele kursused

Tallinna os. korraldusel on praegu käimas eesti ja prantsuse keele kursused. Eesti keele loengud peetakse peapostkontoris kirjakandjate ruumis igal reedel k. 19—21. Lektoriks on mag. Joh. Aavik. Kuna loengud alles algasid ja registreerimine osavõtuks veel võimalik, on soovi-

tav, et võimalikult rohke arv teenijaid kursusest osa võtaks. Registreerib pr. A. Grünberg enne loengute algust või tel 451-34. Joh. Aaviku loenguid jälgitakse erakorralise huviga. Osavõtjaid on praegu umbes 40. Osavõtumaks kursuse (40 tunni) eest liikmeile 3 krooni, mitmeliikmeile 5 krooni.

Keskjuhatuses koosolekul 15. veebruaril s. a. otsustati kutseühingu 1937. a. kongress kokku kutsuda 11. ja 12. aprillil.

P.-t.-t.-teenijate Kutseühingu osakondadele

„Postisarv“ palub osakondade juhatusi võimaluse piires välja selgitada ja teatada postiametkonna pensionäride nimed ja aadressid, kes elavad osakonna piirkonnas.

Neid andmeid kasutab „Postisarv“ ühenduse loomiseks veteraanidega.

Linna- ja maapostkontorite teenijaist

Et tavalist läbilõike mainimest peetakse arenematumaks läbilõike linnainimestest, see vaade on meil kõigil teada ja teatud mõttes õigegi, kuid et maa postiteenijat oma linna ametivennast töövõime ja oskuse suhtes alamale astmele seatakse, sellega ei tahaks küll leppida. Kahjuks aga on see avalikult, mitte ainult oma ametkonna sisemise asjana, teatavaks tehtud. On kirjutatud poolametlikus dokumendis (Riigikantselei väljaanne „Valitsusasutiste tegevus“) umbes nii: Postiametkonnas on koondatud paremad töötajad linnaasutistesse, ning kes linnas hakkama ei saa, paigutatakse maale.

Säärane väljend tekitab, peaaesjalikult just väljaspool ametkonda, teatud eelarvamise kõikide maapostkontorite teenijate kohta. Tegelik elu on aga tihtigi näidanud just vastupidist. Teenija, kes linnas rahuldavalt (atestatsiooni järele hästi) oma tööga toime tuli, ei saa maal kuidagi hakkama ning tihti jääbki oma töövõime poolest „valgeks vareseks“ põliste maateenijate seas.

On arusaadav, et suures kontoris, s. t. linnakontoris, kus inimesel ainult üheloormuline töö, tema aja jooksul spetsialiseerub, ning kui teda siis võrrelda maaoludes töötava teenijaga, paistab tõesti, et viimase võimed ei küüni esimese tasemele. Näiteks kirjade sorteerimine. Kui inimene päev-päeva järele seda teeb, siis kindlasti peab ta posti sihitamise teadmises ja sorteerimise kiiruses

maateenijast, kes sama asjaga päevas, ehk tihti ka ülepäeva, tegeleb 1—2 tundi, ees olema. Ei tohi aga unustada, et väikesese, ütleme 2—4 töötajaga kontori teenija peab tundma mitte ainult kirjade sorteerimist, vaid täielikult tervet, küllalt laialdast postiametkonna aparatuuri, sest tuleb ju temal kõik tööd läbi teha, alates kirjade tembeldamisega ja lõpetades transfertsummade arvestiku pidamisega. Loomulik, et see inimene, kui ta just erilisi andeid ei oma ja ka kogu oma vaba aega teenistusele ei ohverda, ei saa tööalasse spetsialiseerumises võistelda ainult ühel alal töötava inimesega.

Tõsi küll, on ju mõnes linnakontoris maksev kord, et teenija, kes on saanud kolm õiendusteadet, raputagu linna tolmjalgadelt ja koligu maale, taskus atestatsioon — linna kõlbmatu. Kuid ka maal võib saada sama teenija kolm õiendusteadet, aga et ei ole kohta, kuhu saata inimene atestatsiooniga — maal kõlbmatu, siis tavaliselt maakontori ülem, kes tihti töö ja eksimuste suhtes osutub elulähedasemaks, ei tee sellest nii suurt numbrit. Kõrvaltvaatajale aga jääb mulje, et näe, linnas ei kõlvanud, ei saanud tööga hakkama, aga maale käib küll.

Säärane vaade on ekslik, ning nende maakontorite teenijate, kes seisavad oma ülesande kõrgusel ja saaks hakkama ka igasuguse linnakontori tööga, kohta haavav. Seda ei peaks enam mitte edasi levitatama.

Maamees.

Lihtkorrespondentsi valesihitamisest

Hiljuti Posteli eksploatatsiooni ala poolt saadetud ringkirjast selgub, et tuleb ette lubamatul määral valesihitusi lihtkorrespondentsi sortimise alal, millest tingitud radikaalsete abinõude tarvitusele võtt: õppida pähe PN, korraldada selle tundmises eksam ja tagajärgedest ette kanda Postelile. Näib nagu poleks sortimise aparaat enam oma ülesande kõrgusel. Kas tõesti senini tarvitusel olnud küllalt karmid korraldused pole tõhusad olnud? Või on siin mõõduandvaks mõned teised tegurid?

Vene ajal oli esikohal rahaoperatsioonid, telegraafi talitus ja kirjavest oli teise järgu tähtsusega. Tänapäeval on osad ümber vahetatud. Vanema järgu ametnikud sordivad posti, kontoriülem peab igal sammul teostama järelevalvet ja kontoriülema abi on lihtsakonna juhatajaks. Kui uurida üksikasjus kirjavesti kontrollimist, siis selgub, et siin on kehtimas valjem eel- ja järelkontroll, kui seda on rahaliste toimingute alal. Teatavasti on meil kehtimas kolmesugune kontroll: eel-, taktiline- ja järelkontroll. Lihtsaadetiste alal on see isegi viiekordne. Lähteasutises: 1) Õieti frankeerimine, avamistunnused jne. 2) Õige sihitamise järelkontroll lähteametniku enda poolt. 3) Sama kontoriülema poolt. Sihtasutises: 4) Õigeaegne saabumine, avamistunnused jne. sihtasutise ametniku poolt.

5) Sama kontoriülema poolt. Kui võtta arvesse, et postiljon enne kandesse minekut peab omakorda need samad toimingud läbi tegema, siis pole ime, et vähemgi väärnähe avastatakse, mis kuidagi võiks paragrahvi konksu taha kinni jääda. Nõnda siis kogub Posteli eksploatatsiooni jaoskonda neid aganaid, mis mitmest ja mitmest sõelast läbi lastud.

Ka ollakse vist arvamisel, et ametniku vastamisi küllalt agarad ei ole üksteisele õiendusteateid koostama. Tean ametniku, kes selleks kolm aastat järgimööda juhust väritses, et kätte tasuda, mis lõpuks õnnestuski.

Kui analüüsida neid väärnähteid ja asuda prokuröri kohalt kaitsja, või vähemalt kohtuniku seisukohale, siis selgub, et kõiki väärnähteid ei saa sortija arvele panna. Kui meil hävitatakse iga aasta umbes 25.000 kirja, mida ei saa adressaatidele väljastada, siis suur osa neist on varustatud puuduliku, ebaõige aadressiga või hoopis aadressita. Nii on palju valesihitusi tingitud ebaõigest või mittekorralikust aadressist. Õiendusteate koostaja peaks seda asjaolu igakord arvesse võtma. Huvitav oleks teada, kui suur % on lubatud eksida puhtpsühholoogilistel põhjustel, mis ju paratamatuks osutub.

Ka ei ole koolile aadressi kirjutamise

VILLEM VASKNÕÖBI VIIMANE UNENÄGU

Unenäod on seandsed abstraktsed või sõrmega puudutatavad mõisted, mis hakkavad inimesi, iseäranis vanemaid, sageli tülitama. Ja, olgu peale, et üteldakse — unenägu tühi ei tähendavat kedagi, ta teinekord siiski tähendab ka.

Juhtus minuga hiljuti sarnane lugu, et peale kõva kartuli-kõhutäit vajusid silmad piipu vedades kinni. (Kartul on seande pagana raskesti seeditav aine. Muud aga nütuse stabiilse kõhutäite seisukorra või elumaksimumi juures enesele lubada ei saa, kui magamisaseme-kohta ka tahad pidada.)

Tea oli see külmast näpistatud kartulite mõju või... aga nii kui uni viirastus, oli ka unenägu platsis. Nägin, et olin saanud ametikõrgendust. (Sellest nägin varem tervelt kümme aastat und. Aga et üheteistkümnendal ootamisaastal järk ikkagi ei tulnud, jäid unenäod viimaks iseenesest ära.) Nii siis äkki — ametikõrgendus! Peale selle olin määratud mingi uue ameti peale, nimetusega: eriotstarbeline lisafunktsioonidega posti-telegraafi-telefoni ametnik. Nimi oli seandse

kena kõlaga ja segase mõistega nagu mõnest uuest määrustikust maha kirjutatud, aga amet ise oli — räbal. Olin umbes midagi sarnast nagu teoorjuse ajal kubjas mõisa põllul ja õuel. Mu ülesandeks oli nimelt valvata, et iga ametnik teeks just nii palju tööd, kui ta peale pandud. Igas ametiruumis rippus seinal suur must numbriga tahvel nagu piljardisaalis. Iga ametniku nime taga seisis ühikute summa (see oli taevast teab mitmekohase numbriga juba!!) mis ta pidi teatud kellaajaks ja tööpäeva lõpuks läbi töötama. Iga ametniku kintsu küljes rippus aparaat (vasaku kintsu küljes nimelt sellepärast, et siis südamegevusele lähemal; kintsu küljes aga sellepärast, et siis ei paista barjääri taha publikule silma, kes pahvataks kohe naerma), mis registreeris tehtud töö hulga. Niipea, kui mõne ametniku juures aparaadinumber ei ühtunud enam isikunumbriga seinatahvli, pidin ma sekka lööma. See oligi mu töö. Ja nimelt: kui mõne ametniku aparaadinumber ületas tahvli-numbri, mis tähendas ületöötamist, pidin otsima kusagilt ametniku, kelle aparaadinumber näitas alatöötamist (see ei pruugi tähendada alatoitlust), ning ta läkitama abiks esimesele. Enne aga märgiti selle alatöötaja ametniku atestatsioonilehte miinus.

kavana tarvitada antud näide küllalt ots-
tarbekohane ja tekitab arusaamatusi:
Jaan Männik, Mäe talu, Oja küla, Auvere
Joala vald, Männiku kirjatalu, Auvere.
Kas ei tundu siin ülearusena: „Oja küla”,
ja „Auvere-Joala vald”. Eriti peaks aad-
ressist valla nimetus välja jääma, mis
õieti Vene aja pärandus, suure ilmariigi
jaoks. Kui näiteks võtta aadress: Jaan
Männik, Kalle kirjatalu, Nõmküla v.,
Saksi, ja kui see Saksi on ebaselgelt kir-
jutatud, siis ei saa vist sortijale süüks
panna, kui ta sarnase kirja Saksi asemel
Nõmkülla sihitab. Sest meil on igal vallal
mitu postiasutist ja valla nimetus võib
ainult eksitada õiget sihitamist.

Veel postisaadetiste sihitamisest

Postisaadetiste eksisihituste vältimi-
seks on vist küll postiasjanduse algusest
saadik otsitud mõjuvaid vahendeid, kuid
vähemalt senini ei ole ükski neist osutu-
nud sääraseks, mille tarvitusele võtmi-
sega kaoksid eksisihitused absoluutselt.
nagu seda tahetakse näha. Nüüd on pos-
tel saatnud asutistele ringkirjalise kor-
ralduse, kus nõutakse, et iga vastav pos-
titeenija peab tingimata põhjalikult ära
õppima 120 postkontori, 600 postiagen-
tuuri ja 83 omnibuseeliini kirjatalu sihi-
tuse.

Kas sellise nõude teostamisel kaovad
eksisihitused, on vaevalt usutav, sest et
teadmine on ise asi ja tegelik töö jälle

Ka on Postel arvamisel, et valesihita-
mine on tingitud sihitusekava puudulikkust
tundmisest. Julgen kahelda, et praeguse
eel- ja järelkontrolli juures keegi amet-
nik julgeks kobinapeale saadetist sihi-
tada, teades, et väärnähe niikuinii avas-
tatakse sihtkohas. Küll aga aitaks sihi-
tuskava põhjalik tundmine suurendada
tööhulka ja vältida saadetiste sihitamist
postivagunite peale. On tõsiasi, et praegu
kõik kahtlased saadetised sihitatakse p.v.
ja arvestatakse ainult õiget sihitamise
suunda. Suur kasu oleks ka kindlasti
postisihitamise skeemidest, kuid nende
valmistamine ei peaks sündima kohapeal,
vaid Postivalitsuses.

ise asi. Üks on aga kindel, et selline nõue
on vägagi põhjendatud ja tarvilik.

Kui saadetiste eksisihitused on senini
olnud liiga sagedased, nagu seda arva-
takse, siis peab sellest järeldama esiteks
seda, et postisaadetisi ei sordita küllalt
hoolikalt ja asjatundlikult, mille järeldu-
sel läkitatakse teele hulk saadetisi hoo-
pis vale sihituskohtadesse, või jälle seda,
et sortijad ametnikud on nõrgad töö-
jõud, keda tuleb veel õpetada ja näidata,
kuidas nimelt nemad peaksid töötama, või
on koguni järelevalve nõrk.

Peatudes pikemalt nende küsimuste
juures, peab mainima, et ei ole ühte ega
teist. Järelevalvet teostatakse intensiiv-

(Atesteerimine toimus iga päev, samuti kui kir-
jade jaoskonna ametnike eksamineerimine.) Kõik
läks kenasti. Ma istusin kõrge puki otsas keset
ruumi ja kamandasin. Et mul jumalast antud
seande veltveeblihaal, siis pablikum pööris minu
peale väga suurt tähelepanu ja imetust, mille
tõttu rikkus palju enam igat sorti tähikuid,
mida müüakse postil à 1 sent. Ajaviiteks ar-
vestasin välja, et sellest sentide santimisest saa-
dud summad kasvavad saja aasta pärast nii suu-
reks, et Kuivastu p.-t.-t.kontori ametnikud või-
vad julgesti esineda soovivaldusega Muhu saa-
rele „suvila” ehitamise asjus.

Nagu üteldud — kõik läks kenasti. Juhtus
küll, et mõni ametnik tunni lõpul oli ütleme
kaks ühikut enam või kolm vähem läbitöötanud
kui teine, aga see andis järgmise tunni lõpuks
reguleerida. Ja mul oli üsna mõnus oma puki
otsas.

Aga siis, mõni minut enne kella kolme, vaat
siis pani saatust mulle jala taha. Juhtus sedasi,
et just enne luugi sulgemist tuli rahakaartide
väljamaksja ametniku luugi taha keegi kutse-
lehega. Vaatasin kella ja pidin ehmatusel pärast
peagu omalt kõrgelt ametikohalt alla lendama.
Sest mul oli kogu päevane töö suure kamanda-

mise tulemusena niiviisi kokku rihitud, et ühelgi
ametnikul polnud ei ühikut enam ega rohkem
tehtud kui teisel. Kui nüüd see ametnik veel ühe
rahakaardi välja maksab, noo... taevast tule
appi... no kuidas siis statistikaga ja ükskord
selle lisatasu jaotamisega ja üldse saab!!! Ja
sellepärast ma karjatasin emunud koleda hää-
lega: „Luuk kinni! Luuk kinni! Mihkel, ära
anna enam raha välja!”

Aga see onkel oli ajand oma jalutuskepi ot-
sapidi luugi vahele ja muudku nõudis raha, sest
kell polla veel kolm. No ja saigi. Mis sa hul-
lule teed! Ja egas saagi just publikumi nii
väga süüdistada, sest kust nemad teavad, et me
pole mitte ainult publikumi jaoks seal luukide
taga, vaid peaasi meil ikka — et klapiksid
ühikud.

Kuna statistilised andmed koostati iga päeva
kohta (mitte nii rumalasti nagu minu mäletades
kunagi agentuuride kohta, et — ainult iga
kuu kohta), siis asusin kukalt kratsides seda
ränka probleemi lahendama, et kuidas kuramus
sa jaotad selle ühe väljastatud rahakaardi ühikud
nüüd sedaviisi, et kõikide ametnike päevane ühi-
kute summa klapiks?! Ise mõtlesin, et meie
kord on ikka ka vilets ning mahajäänd, et ühikud

Ülem **Jaan Nestor**,
Kadrina

A. Ahven,
Võrumaa t.-t. võrk

B. Nuut,
Haapsalu

Juh. **O. Järvmet**s,
Materjalide keskladu

selt, lakkamata püsivusega, ja teenijad ise on teadlikud, et iga väiksem kui eksisihitus kuulub karistamisele, tihti kolmekordsele: esiteks mornitseb jaoskonjuhataja, siis manitseb oma asutise ülem ja lõpuks postel.

Mainitakse, et eksisihituste juhtumite arv peab muutuma minimaalseks, kuid ei ütelda, kui suur umbkaudugi see minimaalne arv peaks olema. Või mõeldakse minimaalseks seda, kui eksisihitusi üldse enam ei ole. Kui tahetakse näha seda viimast, siis peab küll postisortijateks paigutatama geeniused, sest senini pole veel leitud inimest, kes kunagi ei eksiks.

Üheks võimsamaks abinõuks saadetiste õieti sihitamiseks on postiühenduste

kaart ja E. V. pinnal asetsevate kõigi postiasutiste täpne loetelu-nimestik. Olgugi et postiühenduste kaart on koormatud liigse ballastiga, soode, rabade, metsade ja jõgede näol, kuid sellele vaatamata on ta küllalt võimeline pakkuma postisortijale kõiki vajalikke andmeid saadetiste õieti sihitamiseks. Kuna asutiste nimestik, olgugi väga hästi koostatud, on aegaviitev abinõu, mille tihti pealne käsitlemine takistab tunduvalt kiirelt töötamast. Sellel alal on tõepoolest katsutud teha kõik eksisihituste vältimiseks, ent olgu siis, kui leiutatakse hoopis mingi muu, senini tundmata vahend.

Lakkamata püsivusega on otsitud neid tegureid, mis võiksid kuidagi põhjustada

on ette nähtud ainult terve rahakaardi väljastamise puhul. Võiks ju olla ka poole ja veerandi kohta. Siis võiks kohe näidata näiteks statistika registris: 5 A, osa B, liik 264 C, vorm 3248 abc, et vaat väljastatud 0,25 rahakaarti — ühikuid nii-ja-nii palju. Aga kuidas ma nüüd siis?...

Vanasõna ütleb: kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähem. Ja nii juhtus minugagi. Kui ma olin kõik lootuse kaotanud ja viimased hallid juuksekarvad peast kiskunud, tuli mulle äkki nagu läbi udu meelde üks rehnungi raamat vanast veneaegsest koolist. See oli seande, et ülesanded olid ees, ning õiged vastused taga. Mäletan, et me tegime siis ikka rehkenduse ülesandeid tagurpidi. Vaatasime, mis välja peab tulema ja sellejärgi ajasime siis otsad eespool kokku.

Ja ma tegin oma statistika pauupealt valmis. Muidugi hakkasin tagant ning lõpetasin ees. Aga kes on see mees, kes ütleks, et mu töö pole õige. Mul oli sellest leiutisest nii suur heameel, et võtsin kohe patendi, sest teadsin või arvasin, et teised ametivennad on sama kibedas ja kimpus selle asjaga, et las maksavad mulle, küllap siis õpetan.

Kõlistasin kohe Pikaranna postkontorisse. Seal

vanad maailmasõjaaegsed semud, et kuidas statistikaga on, et kas head nõu ei kuluks ka?

Mehed küsivad imestusega, et mis statistikaga? Räägin, et selle igapäevasega ikka, et ma, näed, pidin pea kaela otsast ära murdma, aga nüüd tuli idee ja... Ehk võin vähe aidata, kui...

Aga siis sain säärase vastuse, et istusin kohe. Mees ütleb päris rahuliku ja igapäevase häälega, et:

„Mis sa tühjast enam meelde tuletad. Meil juba ammu valmis.“

„Ammu valmis! Aga seda tuleb ju teha aasta läbi. Iga päev!“ ütlesin selgitavalt ja imestusega.

„Seda pole küsagil üteldud, et pead tegema iga päev. Pead tegema iga päeva kohta. Nii me tegimegi esimese aprillini valmis. Sa oled ka õige raske arusaamisega!“

Siis ma kuulsin veel naeru itsitamist ja sain ära kella ragina kõrva.

Kui ärkasin, mõtlesin kaua selle peale, et kui nüüd tuleks seandist statistikat tõesti teha, et teeksin vist ka Pikaranna meeste meele, või selle rehkendusraamatu põhimõttel.

V. Vasknõp.

postisaadetiste eksisihitusi, ja pea alati on jäädud peatama postisortijale ametnikule kui peategurile. On ju õige, et selle, nagu iga muugi töö juures on olulise tähtsusega inimene kui kõigi tehniliste abinõude peajuht. Kuid teisest küljest jälle ei suuda ka geenius midagi teha, kui masin on rikkes ja ei tööta enam korralikult. Ennem tuleb see parandada või koguni uuendada. Samuti ei olene masina juures töötavast töötajast, kui masin ei täida oma otstarvet mingisuguse kõrvalmõjutuse tagajärjel.

Vaadeldes postisortimise tööd, tuleks kõigepealt jõuda selgusele, missugused on siis need kõrvalmõjutused, häirivad tegurid, mis võiksid anda põhjust saadetiste eksisihitustele. Üks neist on saadetise aadress. On see õige, täpne ja selgelt loetav, siis on asi korras, kuid peab ütlema, et suurel hulgal saadetistel on aadress kas täiesti puudulik, otse vale või kahemõtteliselt loetav. Arusaadav, et ükski võim ei saa nõuda sellise saadetise õigesse, saatja poolt mõeldud sihtkohta läkitamist. Küll on postel katsumud siin asja parandada ja lakkamatult propageerinud postisaadetiste aadressi õieti kirjutamist, kuid see pole vähemalt senini annud pea mingisuguseid tagajärgi. Sest pole ju kuidagi mõeldav, et igale kodanikule saadetakse kätte näide, kuidas tuleb kirjale kirjutada õige aadress.

Siis veel terve hulk saadetisi sellise sihtkoha nimetusega, mis postiasutiste nimestikus on teisiti väljendatud, kuid kohapeal rahvasuus tuntud hoopis teise nimetuse all. Või jälle ühes ja samas valas on mitu postiasutist erinevate nimetustega, kuid postisaadetiste adresseeri-

misel sinna märgitakse saadetisele sihtkoha nimetus kas lihtsalt valla või aadressaadile mitteligema postiasutise nimetus.

Lõpuks on tohtu arv kahest sõnast koosneva nimetusega postiasutisi, kus nimetuse esimene sõna on ühine mitme asutise nimetusega. Kuna säärasesse postiasutisse saadetise õigesse kohta sihitamisel on olulise tähendusega asutise nimetuse viimane sõna, siis on tarvilik, et säärase saadetise sihtkoha nimetus oleks ka väljendatud täielikult. Tihtipeale aga saatjad ei pane sellele suuremat rõhku ja selle tagajärjel satub saadeti valesse kohta.

Ka see asjaolu, et postisortimise töö ei ole ühtlane, põhjustab eksisihitusi. Kui sortijal ametnikul oleks läbi päeva enam-vähem ühtlane töö, umbes nagu puulõhkujal või müürisepal, siis võib olla päris kindel, et eksisihitused väheneksid tunduvalt. Harilikult ot aga niiviisi, et läbi päeva ei ole töö kuigi intensiivne ja on isegi hetki, kus tööd üldse ei ole, kuna just posti kinnindamise eel on töö harilikult mitu korda intensiivsem. On olnud juhtumeid ja üsna tihti, kus veerand tundi enne postide lõplikult kinnindamisele asumist tuuakse postile edasisaatmiseks kirjapostisaadetisi või ajalehti niivõrd suurel hulgal, et nende tembeldamiseks ise kulub rohkem aega, kui sortimiseks. Arusaadav, et sellise olukorra juures ei saa olla juttugi nende saadetiste enam-vähem korralikust sortimisest. Need lihtsalt paisatakse kuidagi kimpudesse, kui ei taheta jätta neid teiseks päevaks, ja missugune postiametnik seda tahaks. Isegi need juhtumid on aset leidnud, kus poole tunni jooksul enne postide ärasaatmist

Postirahvast šaršides

Post. **M. Tänav**,
Jõgeva

Jsk.-juh. **Ilves**,
Viljandimaa t.-t.võrk

Ülem **Jüri Mark**,
Järva-Jaani

Am. **Salme Otsnik**,
Ahja

on toodud postile rohkem saadetisi kui terve päeva jooksul kokku. Ei ole siis sugugi ime, kui mõni saadetiis satub vallesse sihtkohta, kuigi sortija ametnik teaks peast iga küla ja talu sihituse ter-vel E. V. pinnal.

Loetud, kuuldud, nähtud

Postivalitsuse ametnik Jul. Bleyer sai toetusena Tallinna Ajaloo Seltsilt 100 krooni teose „Eesti-Rootsi posti juubeli album 1636–1936” eest.

*

Teine postivalitsuse ametnik ja endine Eesti malemeister J. Tünn võttis osa reklaamlause-koostamise võistlusest ja tema lause „Eesti õde, Eesti vend — Eesti tööga ehi end” tunnistati üheks paremaks.

*

R. Raunik-Põlder, Pärnu postkontori ametnik, on leidnud tunnustust näitekirjanikuna.

Tema sulest on ilmunud möödunud aasta alul „Õnnestunud manööver”, naljamäng 3 vaatuses, mis käsitleb lõbusaid seiklusi sõdurite elust. See näidend on tõlgitud ka soome keelde ja on olnud Helsingis etendusel mitmes teatris korraga ning on sealse publiku poolt soojalt vastu võetud.

Nüüd on Raunik jällegi rikastanud eesti näitekirjandust oma 3-vaatuselise näidendiga „Tuled karidel”, lõige randlaste-piiritusevedajate elust. Tegelasena esinevad tüübilised randlased, võideldes nurisemata raudset võitlust, millest sisemaal kuulatakse vaid ajalehist.

„Tuled karidel” oli s. a. 10. veebruaril Pärnu „Endla” laval esietendus, kus selgus, et seda näidendit võib lugeda eesti parimate algupärandite hulka, ja on kindlaks tõenduseks autori andekusest ja selgest arusaamisest reaalsest elust ja võitlusest olemasolu eest.

Peale nende kahe näidendi on Rauniku sulest ilmunud veel kaunike hulk novelle ja jooneluseid ajalehis. Üks neist „Jää saarlaseks” ilmus paar aastat tagasi „Vaba Maa” veergudel ja sai 100-kr. autasu osaliseks. Samuti on Rauniku sulest ilmunud „Pärnu Päevalehe” veergudel kriminaal-romaan „Hallimantliga mees”, mis näitab, et Raunik saab hakkama ka kriminaalromaanidega.

Avalik arvustus on Rauniku teoste kohta juba ütelnud oma sõna. Leitakse, et tema näidendid ei jäta midagi soovida. Neid tuleb lugeda eesti algupärandite parimate hulka.

Oma stiililt on Rauniku teosed lihtsad, kergelt arusaadavad, täis tabavaid, otse elust võetud humoristlikke võrdlusi.

Raunik on võrdlemisi veel noor, veidi üle kolmekümne, seepärast võime kindlasti teimalt loota suurt produktiooni ja teda kõrvutada meie näitekirjanduse suurustega.

Usutledes Raunikut, et noh, kas veel midagi tuleb ja millal, vastab ta muiates: „Peaks ikka

Need kõik on kaaluva tähtsusega asjaolud, mis just eestkätt põhjustavad saadetiste eksisihitusi. Seni kui need põhjused ei ole kõrvaldatud (kui see üldse on võimalik) seni ei saa ka juttugi olla saadetiste eksisihituste hoopis kaotamisest.

katsuma küll, et na iga üheksa kuu tagant juba tuleks, aga kus sas saad, maadle aga isikuarvete- ja numbritega nii et maa müdiseb, aga eks iga mõistlik sepp hoia ikka mitu rauda korraga tules.”

Meie omaltpoolt soovime hr. Raunikule kui kolleegile kõige paremat, kindlat läbilöömist ja loodame, et kui ta korra on jõudnud soovitud eesmärgile ja saanud „koorekihi” liikmeks, meid postlasi mitte ei unustaks ja ei kopeeriks oma näidendeis meie nõrkusi.

*

Tallinna peapostkontori ametniku S. Prantsu luuletis „Jõuluhardumus” on leidnud tähelepanu vaimulikes ringkonnas. „Kiriku Elu” kirjutab: „Kui sügavaks elamuseks eestlasele võib olla Neitsi Maarja vaatlemine, sellest annab ilme- pildi imekena luuletus postiteenijate ajakirjas „Postisarv” (nr. 12 1936. a.). Võtmata kõne alla luuletist dogmaatilise küljest, peame tun- nustama, et meid võimsalt haarab temas peituv üllas tundeeluline võlu, mis ühenduses esmajär- gulise värsitehnilise ja eufoonilise viimistluga jätab lugejale harukordse, veetleva mulje.”

Riigivanema kujutusega kasutamiseks saadud kliše on teosest „Eesti-Rootsi Posti Juubeli Album, 1636–1936”.

Kõnesolevat teost on võimalik veel tellida. Ametkonna teenijale on tellimishinnaks 2 krooni (vabamüügil 2 kr. 80 s.). Tellida soovijail telli- misraha saata rahatransferdiga aadressil: — J. Bleyer, Postivalitsus, Tallinn — Teos saa- detakse tellijale soovitud aadressil maksuta kätte.

On võimalik ka arvesse võtta soov, maks- misi teostada pärast teose kättesaamist.

Teose üldsisuline kirjeldus on avaldatud pos- tivalitsuse ringkirjalises teates nr. 15, 21, VII 1936.

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa

AASTAPEAKOOSOLEK

peetakse neljapäeval 4. märtsil kell 18.30

peapostkontoris kirjakandjate ruumis

Kes leiutas postkaardi?

Harilikule postitarvitajale ja postiteenijale tundub imelikuna, et sellist postivahendit nagu postkaart tuli üldse leiutada. Tänapäeval on postkaart nii isenesestmõistetav, nii ohtrasti tarvitata, et tõesti raske on ette kujutada, et oli aegu, mil postil puudusid „lahtised kirjad“ ja liikusid ainult kinnised.

Sageli on ühe või teise leiutaja suhtes kahtlus selles, kas just tema on teatava leiutise nii ütelda õige leiutaja. Nii on see ka postkaardi leiutaja suhtes. Kaks riiki, Austria ja Saksamaa, arvavad endal olevat au omada kuulsat meest p.-kaardi leiutaja näol. Saksamaal peetakse p.-kaardi leiutajaks üldpostmeistrit Heinrich v. Stephani (sünd. 7. I 1831, surinud 8. IV 1897). Austrias jälle professor dr. Emanuel Herrmanni (sünd. 24. IV 1839, surin. 13. VII 1902).

Praegu on võimatu teada, kas nad iseseisvalt lahus tulid ideele luua odavahinnalist lahtist kirja või kas Herrmannile sai teatavaks Stephani idee. Kõige tõenäosem on, et postkaardi leiutamine on tolleaegsete sõdade ja neile järgneva rahva vaesestumise vili. Rahvas jäi vaeseks, kuid just sõja tõttu tekkis vajadus perekonnaliikmete vahel kirju vahetada oma olukorra üle. Kirja eest aga tuli maksta summa, mille eest võis osta 3—5 saia ja on arusaadav, et tekkis nürin, kui tuli maksta küllalt suur summa ainult mõne lühikese teate eest. Sellepärast siis ei ole vist eksitus arvata, et Stephan ja Herrmann iseseisvalt kumbki omaette taotlesid odavahinnalise kirja leiutamist. Ja vajadusest tekibki leidlikkus.

Alltoodud arvud näitavad, et austerlane Herrmann oli esimene, kelle ettepanekul post võttis tarvitusele selle uue teatevahendi.

Oktoobris 1865 kirjutas Stephan märjukirja „postilehe“ üle ja levitas seda Saksa Postiühingu 5. konverentsil, mis peeti 13. novembrist 1865 kuni 2. märtsini 1886. Kuid et see esiklud polnud ametlik, siis keelati selle levitamine neil koosolekuil. Preisi postivalitsus kartis, et sellise odavataksilise saadetise sisseadmisel posti sissetulekud vähenevad ja sellepärast keeldus Stephani plaanist.

Viini ajalehes „Neue Freie Presse“ ilmus 26. jaan. 1869 dr. Herrmannilt artikkel postkaardi üle. Selles soovitas ta

Austria postivalitsusele postkaardi sisseadmist, väites, et posti sissetulekud sellega suurenevad. Postivalitsus võttis selle ettepaneku vastu ja juba sama aasta 1. oktoobriks anti välja nn. „Korrespondentskaardid“ hinnaga 2 kreutserit (umbes ühe saia hind). Dr. Herrmann ülendati pärast ministeeriumi nõunikuks. Ei tule arvata, nagu oleks Herrmann Stephani ebaõnnestunud mõtte üle võtnud, et omandada kuulsust, mida ta pole ära teeninud. Kindlasti leiutas ta postkaardi, mitte midagi teades Stephani juba tehtud ettepanekust. Juhtub ju sageli, et mingi leiutis avastatakse kahel pool iseseisvalt. Saksa postimuuseumis on ka Herrmanni kiri Stephanile 1. jaan. 1871, milles Herrmann alandlikult konstateerib, et Stephan soovitas esimesena postkaardi tarvituselevõtmist.

Austria postivalitsus, soovides austada p.-kaardi leiutajat, andis 25. a.-päeva puhul välja juubeli-p.-kaardi Herrmanni pildiga. Aadressiküljel olid toodud kõikide riikide nimed, kus kuni 1894. aastani p.-kaardid olid välja antud. Need olid: Austria-Ungari 1. okt. 1869; Baieri, Württemberg, Šveits, Luksemburg 1870; kogu Saksamaa, Belgia, Taani, Kanada 1871; Venemaa, Rootsi, Ceylon 1872; Prantsusmaa, Hispaania, P.-Ameerika, Jaapan, Serbia 1873; Inglismaa, Itaalia 1874; Uruguai 1875; Kreeka, Victooria 1876; Türgi 1877; Portugal, Pärsia, Argentiina 1878; Egiptus, Mehhiko, Bulgaaria 1879; Brasiilia 1880; Kolumbia 1881; Sandwichi saared 1882; Peruu 1883; Kongo, Montenegro 1888; San Diego 1892.

Saksamaal sellist juubelit pole olnud, ka pole Saksa postivalitsus protesteerinud Herrmanni kui postkaardi leiutaja austamise vastu. Saksamaa kohta on arvustik, et postkaarte müüdi Berliinis esimesel päeval — 18. juunil 1870 — 45.468 eksemplari.

1875. a. ilmusid esimesed piltpostkaardid, kuna pildistamise kunst oli juba tarvitusel. Ja juba mõnda aastat mitmete maade postivalitsused annavad välja piltpostkaarte väikeste vaadetega linnadest, suvituskohtadest ja maastikkudest aadressiküljel, kuna need on heaks vahendiks turismi propagandale. Austrias ilmusid esimesed sellised postivalitsuse poolt välja antavad piltpostkaardid juulis 1927.

Ka piltpostkaardi leiutaja suhtes on asi selgusetu. Ühe teate järele juba aastal 1870 firma Schwarz Oldenburgis ja litograaf Miesler Berliinis ja 1872. a. keegi vasegraveerija Münchenis trükkisid piltpostkaarte. Teise teate järele on piltpostkaardi leiutanud keegi Alfons Adolph, kelle

kaardid ilmusid müügile suvel 1879 Zitaus. Kolmanda teate järele oli aga piltpostkaardi leiutajaks keegi Henrik Lange, kes suri Göttingenis 25. veebr. 1932. Meil ilmusid esimesed postivalitsuse poolt välja antud piltpostkaardid müügile 8. juunil 1935. aastal.

J. V.

Postiuudiseid välismaalt

Prantsusmaalt

40-tunniline töönädal. P.t.t. valitsus valmistas üleminekuks 40-tunnilisele töönädalale. Selleks kutsuti kokku vastav komisjon, kes olukorda igakülgselt kaalus. Teenijaskonna esindajad nõudsid, et seal, kus teenistusolud seda võimaldavad, 5-päevase töönädala süsteem kohe tarvitusele võetakse ja töö korraldatakse nii, et teenijad saaksid kaks puhkepäeva nädalas üksteisele järgnevalt.

Et ära hoida kitsendusi p.t.t. tarvitajaskonna arvel, peab lühendatud tööajale üleminek toimuma painduvalt, vastavalt olukorra nõuetele, hoidudes samal ajal teenistusolude raskenemisest.

Nimetatud ettepanekusse suhtuti väga heatahtlikult ja see esitati ministrile.

Kõige raskemaks osutub lühendatud tööaja läbiviimine väikeses asutises, eriti maal. Neis asutistes ei saanud ametnikud kinni pidada isegi senisest 48-tunnilisest töönädalast, olles sunnitud näiteks telefoniteenindamise tõttu väikeses asutises teenistuses olema kuni 24 tundi. Postivalitsus otsib nüüd võimalusi kõigi teenijate olukorra sarnastamiseks 40-tunnilise töönädala piires.

Teenijate esindajad juhtisid mainitud komisjonis veel erilist tähelepanu õsiti teenistuses olevate ametnike olukorrale, kuna nimetatud teenijad, arvestades nende töö raskust, töötasid juba seni vähem kui 48 tundi nädalas, peab neile nüüd tehtama uus tööaja lühendamine, vastavalt umbes sellele tööaja vähendamisele, mis puudutab päeval töötavaid ametnikke.

Kuna praeguste koosseisude juures juba oli raskusi töökohuste täitmisega, siis tuleb lühendatud tööaja läbiviimiseks postivalitsusel hulk kohti juurde luua. Sellega oleks aga ka kõige tagajärjekamalt täitunud tööaja lühendamise põhjus: parandada olemasoleva töölistkonna teenistustingimusi ja muretseda töötuile tööd.

Pensionäride vanusepiir. Käesoleva aasta augustis pandi maksma uus pensioniseadus, millega vähendati senine pensioniõiguslike vanusepiir 3–5 aasta võrra, põhjendades muudatust vajadusega: noorendada ametnike koosseisu ja võimaldada teenistust tööta noortele.

Nii jaotatakse pensioniõiguslikud kahte gruppi A ja B. Gruppi A kuuluvad ametnikud on pensioniõiguslikud peale 30 teenistusaastat, olles 60 a. vanad. Gruppi B kuuluvad ametnikud — peale 25 teenistusaastat, olles 55 a. vanad. (Viimasesse gruppi arvatakse peamiselt teenijad, kelle tööala seotud hädahuga ja eriti väsitav).

Vanusepiir A gruppi kuulujale on 70, B gruppi kuulujale 60 aastat.

Erandina võivad selle vanusepiiri ületada ametnikud, kes 1) kasvatanud üles vähemalt 3 last ja ise veel töövõimelised — 1 aasta; 2) kes peavad hoolitsema veel laste eest iga hooaegseks kohta — 1 aasta jne. See üle vanusepiiri ulatuv teenistusaeg ei tohi kesta üle 3 aasta.

Iuglismaalt

Suured kulutused posti alal. Märtsis 1937. a. lõppeval eelarveaastal on riigi kulude osas märgitud postiala kuludena £ 13.530.000. See on suurim summa, mis postiametkonnale kunagi aastaks kulutatud, ületades näiteks 1933–34. a. vastava summa enam kui 100% võrra.

Postiteenijate arv suureneb. S-Britannias oli 1. juulil s.a. 252.279 postiteenijat. Võrreldes seda arvu teenijate arvuga 1. juuliks 1935. a. näeme, et aasta jooksul on teenijaskond suurenenud 12.977 teenija võrra.

Õhuposti kasutamine suurenenud ligi 200%. Õhuposti kasutamine S-Britannias ja teiste Euroopa maade vahel on kaalult tõusnud ajavahemikul juulist oktoobrini 118.000 naelale, 43.000 naela vastu eelmisel aastal samal ajavahemikul. Juurdekasv on peamiselt tingitud sellest, et alates m. a. märtsist saadetakse esimeseklassi post Skandinaavia maadesse eranditult õhu teel, võtmata sellelt postilt tavalist õhuposti lisamaksu.

Uus vormiriietus. Mais 1937. a. saavad postiljonid ja telegrammikandjad uue suvevormi, mis valmistatud paremast ja kergemast riidest kui talvel kantav vormiriietus. Samal ajal lühendatakse kuue ja vesti kandega 9 kuult 6 kuule. Pükste kandega on juba praegu 6 kuud.

Saksamaalt

Ametniku kõrvaltöö. 30. juunist 1933. a. alates oli ametnikel keelatud igasugune tasuline kõrvaltöö ilma ametiasutise loata. Tasuta tööks polnud luba vaja. Tasuliseks tööks loeti tööd, mis igapäevases elus tehakse tasuta eest. Tasuliseks loeti selline töö ka siis, kui ametnik selle eest tasu ei võtnud. Hiljuti muudeti vastav määrus selliselt, et tasutavaks tööks loetakse ainult niisugust tööd, mille eest tegelikult on tasu saadud; muidu oleks ametniku kõrvaltöö üldse teostamatu, — samuti ka auameti pidamine võimatu. Loomulikult pole lubatav kõrvaltöö, mis riivaks ametiseist või osutuks kahjulikuks üldsusele.

40-aastane juubel. Iga saksa riigiametnik saab oma 40-aastase ametijubeli puhul tunnistuskirja, millel juhi ja riigikantsleri allkiri. Kunstipäraselt kirjas valmistatud tunnistuskiri on järgmise sisuga:

„Selle päeva pühitsemiseks, mil teie olete 40-aastase teenistusaja lõpetanud, soovin teile kõige paremat. Scoses sellega ütlen teile tänu ja tunnustust riigile osutatud truu töö eest.”

Riigipost on korraldanud, et juubilar juubelpäeval teenistuskohustusest vaba oleks ja tunnistas temale pidulikult üle antaks.

Parteiametnik — riigiametnik. Nagu ustavaist allikaist teatatakse, ootavat saksa ametnikeseadus, mis koostati juba 1½ aastat tagasi, ikka veel avaldamist. Seaduse avaldamist takistavat juhi asetäitja (Hess) nõudmine, et kõik saksa rahvus-sotsialistliku partei ametnikud — tähendab poliitilise partei ametnikud — loetakse riigi ametnikeks. See nõudmine aga ei leia üldist pooldamist ja sellepärast pole ta kohta veel lõplikku otsust tehtud. Uus ametnikeseadus olla koostatud saksa seaduste akadeemia poolt.

Hispaaniast

Kogu maailma tähelepanu on nüüd endale tõmmanud Hispaania ja tema rahvas, kes heitleb juba 7 kuud kestvas kodusõjas. Kuid teatavasti omab see sündmus suuremat tähtsust, kui arvatakse, sest kodusõja kulisside taga võitlevad praegu tegelikult kaks moodsat ajavaimu voolu, mida esindavad tuntud riigid.

Meid huvitavad aga rohkem rahvaste vainse kultuuri saavutused ja vahendid, mille kaudu levivad ülemaailmse rahuaate püüded.

Õpime Hispaaniat pisut tundma ka sideasjanduse seisukohast.

Hispaania enda maa-alala on 504.510 km² suur, elanikkude arv tõuseb 21.508.135 (1920. a. andmeil), kusjuures asumaad on arvestamata. Ülemaailmse Postiliitu astus Hispaania 1. VII. 1875.

Ühe postiasutise peale tuleb 2.327 elanikku ja 54,6 km² (meil 1567 elanikku ja 66,1 km²). Ühe elaniku peale tuleb maksualuseid kirju ja postkaarte, nii sise- kui välisaltituses, 15,5 postisaadetist ja teisi postisaadetisi, samuti sise- ja välisaltituses, 18,1 (meil vastavalt 17,4 ja 7,0). Kõiki sisemaalisi postiasutusi on kokku 10.250.

Posti ringkonnavalitsusi on 61. Publikul on kasutada 16.173 postkasti. Frankeerimismasinaid kasutatakse 86. Posti kesk- ja ringkonnavalitsuses on ametis 11.171 ametnikku; postiasutistes on 17.662 am.

Hispaania postiasjandust juhib Posti- ja Telegraafivalitsus, kes allub Siseministeeriumile (Gobernación). Igas 49 provintsi pealinnas on Postivalitsus, kellele alluvad vastava provintsi postiasutised.

Postiasutised jagunevad 3 liiki: Administraciones, Estafetas ja Carterias. Kaks esimest teostavad kõiki liiki postitalitusi (mõned Estafetas ei teosta pakitalitust). Carterias ei teosta väärtisaadetiste ja postihoiukassa talitust, mõned neist teostavad piiratud kujul transfertitalitust.

Hispaania 1934. a. jooksul on sisetalituses saadetud 280.282.500 frankeeritud kirja, 17.149.400 postkaarti (liht ja vastusega), 9.683.100 äripaberit, 353.283.200 trükitoode, 6.678.300 kauba-proovi.

Huvi pakuks vahest ka see, kui palju on Eestist Hispaaniasse saadetud mitutliiki postisaadetisi.

Eestist on saadetud: 3.271 kirja (frankeeritud), 177 frankeerimata kirja, 2.214 postkaarti (liht ja vastusega), äripabereid ei olnud, 4.798 trükitoode, 154 kauba-proovi, maksuvabu saadetisi 27, seega kokku 10.641 postisaadetist,

nende saadetiste hulgas oli 438 tähtsaadetist ja 39 lendpostisaadetist. Väärtkirju ja väärtkastikesi on saadetud 10, 1.233 kuldfrangi väärtuses, transferte — 13.

Hispaaniast Eestisse saadetud postisaadetiste arvu kohta puuduvad, kahjuks, uusimad andmed.

Nüüd püüame alljärgnevate pealtnäha kuivade statistiliste arvude varal kindlaks teha, kelle kolmest riigist, Saksa, Itaalia ja N. S. V. Liit (alljärgnevalt lühenditena tarvitatud tähed s. i. v.), on suurem mõju praegustele sündmustele Hispaanias.

Hispaaniasse on saatnud: kirju: s. 1.735.947, i. 1.076.000, v. 12.320; postkaarte (liht ja vastusega): s. 728.805, i. 315.000, v. 5.354; äripabereid: s. 100.857, i. 22.000, v. 21.051 (ka trükitoode ja kauba-proovid); trükitooteid: s. 1.298.018, i. 635.000, v. (vt. äripaberid; kauba-proovid: s. 130.215, i. 14.000, v. (vt. äripaberid); väärtkirju ja väärtkastikesi: s. 460 (126.855 kuldfrangi), i. 1.674 (119.000 kuldfrangi), v. —; lihtpakke: s. 124.926, i. 12.028, v. 68; transferte: s. 21.766 (976.801 k.frangi väärtuses), i. 918 (55.552 k.fr. väärtuses), v. —.

Kommentaariid on siin üleliigsed.

Postiajaloolised andmed Hispaania kohta ulatavad tagasi kaugesse minevikku, nimelt juba XIII sajandisse, millal teatavasti meie kodumaa sai Lääne-Euroopas huviosaliseks.

Muuseas olgu tähendatud, et juba XIII saj. lõpul kujundati Kataloonias käskjalade kutseühingud. Tollal nimetati „correos“ (kiirkäskjalga) ja „troters“ (jooksjate). „Correos“ on tänaseni säilinud nimetusena posti tähendamiseks.

P-t-t. ja esperanto Hollandis

Hollandis, kus esp. levik hoogne ja ka p-t-t-i. teenijate seas palju esperantiste, suhtub Postivalitsus esp.-le heatahtlikult. Muide p-val. direktor Damme on hiljuti ise pidanud raadios kõne esp. kui rahvusvahelise keele tähtsusest p-t-t. ja raadio alal. Esp. kursuste korraldamiseks võimaldatakse alati p-asutistes ruumi ja kursusest osavõtjatele vajalikku aega. Muide on dir. Damme lubanud uute rahvusvaheliste vastusekupongide trükkimisel neile paigutada ka esp.-keelse teksti.

Hollandis, kui tähtsal väliturismimaal pütakse ka keele asjus välismaalastele vastu tulla. Sel eesmärgil on seal suurlinnades avalikes automaat-telefonide kõneputkades instruksioonid mitmes keeles, muuseas ka esperantos. Nii on need Haagis ja Amsterdamis 1932. aastast peale hollandi keele veel prantsuse, saksa, inglise ja esp. keeles.

Ülemiste lennusadamast Läti postiajakirjas

Läti postiajakirja „Pasta un telegrafa Vestnesis“ s. a. numbris on 21½ leheküljeline artikkel meie Ülemiste lennusadamast, milles esineb ka lennuvälja plaan. Artikli autoriks on ins. J. Jērīns.

Statistikat

34,6 miljonit telefoniaparaati maailmas. Viimaste statistiliste andmete kohaselt on maailmas 34.600.000 telefoni. Neist Euroopas 12.570.000, Aasias 1.230.000, Austraalias 765.000 ja Ameerikas üle 20.000.000.

Brasiiliast

Kirjakandjad ja tänavanimetused. Brasiilia linnades, kus alatakse tänavate nimetusi, on kirjakandjate töö selle tõttu väga takistatud. Tänavad nimetatakse küll küla või linna suuruse järgi, küll tähtsate külastajate ja linnapeade nime järgi. Nii muudetakse vahel mõne silmapaistva linnakodaniku nime järgi terve linna nimi. Näiteks 1924. a. alates muudetakse „Fidelio” nimeline linn alati oma uue linnapea nime järgi. Postivalitsus, kui ka ärimed on valitsust korduvalt palunud säästlast süsteemi kaotada — sest kahju hilinevad või hoopis kaduma läinud kirjade läbi muutub väljakannatamatuks.

Karjääri võimalusist Nõukogude-Vene p.-t.-t. ametkonnas

Edasijõudmise võimalusist teenistusalal Nõukogude-Vene p.-t.-t. ametkonnas kirjutatakse järgmist:

Iga kohusetruult töötav telegrafist, telefonist, montöör võib edasi jõuda brigaadijuhiks, osakonnajuhiks, ülemjärelevatajaks jne., vaatamata vanusele, sest kõrgendamisel võetakse arvesse ainult tööala tundmist.

Nii ei mõistnud näiteks montöör Sobolev Gshatsk'i telegraafi-telefoniametist, Lääne ringkonnast, aastal 1929 midagi muud peale liinide parandamise. Tema juurde määrati üks tehnik, kes teda õpetas ühe aasta jooksul tehnilisel alal.

1930. aastal sooritas Sobolev tehniku eksami ja õppis edasi. Siis ta lõpetas kaugeõppimise (Fernunterricht) p.-t.-t.-instituudis ja omandas inseneri diplomi. Kaks aastat hiljem määrati ta Smolenski, telegraafi- ja telefonitehniku direktoriks täites samal ajal Lääne ringkonna telegraafi-telefoniameti šefi ülesandeid.

Selliseid näiteid võib tuua palju, üteldakse kirjutistes.

Meie oludes tundub selline tõus veidi fantastilisena. Mõne aastaga liiniparandajast montöörist inseneriks — ringkonna tehniliseks šefiks!

Uus-Meremaalt

40-tunnine töö nädal postil. Augusti lõpul tegi postivalitsus korralduse üleminekuks 40-tunnilisele töö nädalale, kuigi see polnud praeguste koosseisude juures kerge. Kus see võimalikuks osutus, (töökodades, telegraafi-, telefoni- ja telekabiini töödel jne.), mindi kohe üle 5-päevasele töö nädalale, töötades nüüd esmaspäevast kuni reedeni, iga päev 8 tundi. Kus aga 6-päevane töö nädal osutus alul veel välimatuks, seal maksetakse teenijale iga üle 40 nädalas töötatud tunni eest lisatasu.

Postivalitsuse direktor soovib aga tööd korraldada võimaluse piires nii, et lisatunde võimalikult vähem tehtaks, lubades kohe täiendada teenijate koosseisu niivõrd, kui on saadaval enamvähem vilunud tööjõude. Töökorraldus lühendatud töö nädala alusel peab läbi viidud olema ühe aasta jooksul.

Tallinna postijaama pidamise väljapakkumine 1808. a.

„Et Postipidamine siin Linnas tulleva aasta Jüri kakümnet pävast sadik kolme järrestikko aastade peäle peab tallitamisessaks antud sama, seddavis, kui Rae-Kanzeleis iggaüks võib järrele vatada; siis kutsutakse sega neid, kes selle Linnas jama Postipidamist eneste holeks tahhavad võtta, et nemad tulleva aasta küünla ku kahheteiskümmen päval, enne lõunat kello üksteiskümne seie Rae-hone tullevad ja nimetavad, mis hinna eest nemad seddasinast Postipidamist eneste holeks tahhavad võtta, millal se siis selle holeks peab antud saama, keskeige alvama (st. halvema, odavama) hinna eest sedda ennese peäle tahhab võtta.

Tallinn — Rae-hoon 24-mal Marti (s. t. Mar-di, novembri) ku päval 1808-mal aastal.

Pormeistrid (s. t. Bürgermeister) ja Raat siinsamas.”

See on originaaltõlge saksakeelsest samasisulisest kuulutusest („Die Verpachtung der hiesigen Post-Station”), mis hoiul Tallinna arhiivis. Mõlemad tekstid, nii saksa- kui eestikeelne on kirjutatud kantsleipoognale, kusjuures saksakeelne tekst on vasemal poolel, eestikeelne paremal poolel.

Teatavasti oli vene ajal postijaama pidamine Eesti- ja Liivimaa rüütelkonna kohustuseks. Kuna postijaama pidamine läks rüütelkonnale kulukaks, siis Maapäeva otsusega 1771. a. anti postijaama pidamine edasi väljapakkumise teel, kusjuures sõlmiti nn. „Pachtkontrakt”. Linnades, nagu kõnesoleval juhul, teostas väljapakkumise Tallinna Raad.

Ülaltoodud eestikeelset teksti loeti õpetaja poolt 2 korda (29. XI ja 6. XII) ette rahvale informatsiooniks ka Tallinna Pühavaimu kiriku kantslist. Selle üle leidub kõnesoleval dokumendil järgmine märgesaksa keeles: „Publicirt in der Heil. Geist. Kirche den 29-sten November und den 6-sten December 1808. Gottlieb Wilhelm Phoschkus, Prediger in der Kirche zum Heil. Geist.”

Kirikukantslist teatamine tähtsamate sündmuste ja korralduste üle on kaunis vana komme ja ulatub tagasi ka rootsi ajastusse, mille kohta on säilinud mitmed teadmised (vt. ka „Eesti-Rootsi posti juubeli albumis, 1636—1936, lk. 55 ja 56 — Ametlike teadete avaldamise viis kirikus ja Tallinna raekoja ees...).

Kuna meil tollal ajakirjandust peaaegu ei olnudki, kui mitte nimetamata jätta 1806. a. Põlva õpetaja Oldekop'i* ja Kanapää praost v. Roth'i poolt väljaantav leht „Tarto Ma Rahva Näddalalihet”, mis sai ilmuda ainult 41 numbrit, kuna ta suleti ametivõimude poolt Austerlitz lahingut käsitleva kirjutise tõttu, mis puudutas noort krahv Buxhoevdent, siis oli kirik, kui ainuke rahva suurema kogumise keskus, koht, kus kantslist muu teate kõrval avaldati ka ametlikke teateid.

Sündmusest, mida käsitles kõnesolev eestikeelne dokument, on nüüd juba 128 a. möödunud.

Jul. Bleyer.

* Vt. „Õitsituled” nr. 13 — 1935, lhk. 15—19, „Esimene Eesti ajakirjanik”. (Jooni G. A. Oldekopi elust ja tööst.)

Traadipoisid

R.R.

7

8. Salapiiritus.

Jõudsimetööjärege rannikule.

Esimene mure oli — lõunaks kõhutäis värsket kala! Heeringas ja soolaliha tükk kastinurgas ei maitsenud äkki enam.

Õhtul öömaja otsides oli meestel pikemaid nõupidamisi, mille sisu jäi meile, „värskete verele” alul arusaamatuks. Rannikul, vähemalt vanadelt kuuldud jutude järele otsustades, polnud ju öömaja muresid nagu sisemaal.

Kuid ometi nõutleti millegi pärast omavahel. Otsustasin küsida vanalt.

„Ah juba plaanitsevad?” hüüatas vana. „Ei-noh... egas tänavugi muidu lähe!..”

Minu küsivat nägu nähes lisas selgitavalt:

„Salapiiritus, mis muud. Seda leidub siinkandis ikka ja alati. Igal aastal sellega igavene häda. Sisemaal puskar, siin see salamärjake. Ega pääsu pole kusa-gile.”

Ja pääsu polnud tõesti nähtavasti, sest vaevalt olime koormaga jõudnud õue, kui Papa seletas juba perepojaga salapäraselt väravas. Viimane näitas käega mööda rannäärset teed alla, seletades midagi lagunenu õueväravast.

Sellele jutujamamisele järgnes lühike käskluste andmine Linnukesele ja — õhtusöögi alla tehti juba napsid.

Järgmine päev oli pühapäev ja sellepärast kujunes napsitamine kauakestvaks. Kestvam „võtmine” nõuab aga raha. Meie meestele selgus see pühapäeva õhtul hilja, kui Linnuke tuli teatega, et vana nõid polla enam viina annud.

„Eks sa ütlend, et esmaspäeva hommikul kui vana tuleb, saab raha,” õpetas Pootsu.

„Hea õpetada!” pahandus Linnuke. „Eks sa mine ütle talle ja too. Ja mis viinavedaja ma teil õige olen! Ega see pole juhtmete reguleerimine, et püksirihmaga taga ajamas!”

„Ega sinust santlaagrist saa meest

üheks ega teiseks! Tahad näha, et lähen toon viina välja?!”

„Anna raha, siis toon minagi.”

„Ilma rahapennita! Küll näed!”

Kuid Pootsu ei suutnud oma lubadust täita. Kui ta umbes tunni aja pärast ilmus, tõi kaasa vaid lugematu kuraditeleegioni ja kättemaksu iha.

„Kui ta naru poleks ennast tuppa lukustand, ma oleks ta pehmeks tampind! Terve öö-päeva vedasime teisele raha kokku, aga nüüd, kus meie taskud tühjad, ei usalda ausaid traadipoisse nii palju, et annaks soru salapiirituse-laket hommikuni võlgu.”

Ja edasi kestis hurjutamine. Varsti seltsis veel teisi ning tund hiljem uskusid kõik pommis traadipoisid, et too salaviinaga hangeldaja vanaeit on teinud neile hirmsat ülekohut: on riisund neilt nende vaevaga teenitud kopikad ja — ei anna muidu viina. Kuulmatu ülekohus!

Et ükski ülekohus ei tohi jääda karistamata, eriti purjus mehele näiv ülekohus, siis oli peatselt otsustatud: vanaeit vaja piirivalve kätte pista. Müügu siis veel ja koorigu vaeseid töölisi.

Valmistudes piirivalve kordonisse minema tulli Linnuke äkki heale mõttele.

„Teate, mis, poisid!” hüüatas ta lootusrikkalt. „Mul on idee, kuidas eide käest piiritust saame. Papa peab oma vasknööpides kuuega piirivalvurit mängima. Mina ja Pootsu lähme tunnistajateni kaasa, et oleme sealt ostnud. Ja parajal ajal annab meie „piirivalvur” mõista, et väikese vaevatasu eest jätab asja niisama.

„Tea, kas eit nii rumal ongi. Küllap tunneb mundrite vahel vahet,” kahtles Papa.

„Vanaeit on nii pime, et kui ütled — peab ahju lehmaks,” arvas Linnuke. „Päeval, kui tuppa astusin, küsis, miks me kahekesi tulnud. Ma ütlesin, et olen üksinda. Siis pilgutas silmi ja ütles, et — ahah!”

Et lugu näis huvitavaks muutuvat, läk-

sime peale Kutsari kõik kaasa. Tema vaeseke ei jaksand enam muud kui koorma kõrval heinakotil pikutades nutta.

Jõudsime vana lagunemistunustega hurtsiku juurde, tasandades jutukõminat ja summutades sammude kaja, nagu mõni eelluure salk vaenlase kaevikuile lähenedes.

„Uks on kinni,” sosistas Linnuke peale katsetamist.

„Koputa aknale,” käskis Pootsu.

Papa seisis veidi kõrval. Talle nähtavasti ei meeldinud varstine „esinemine”.

Linnukese mitmekordsele koputusele ei avatud ust ega akent. Kogu ümbrusel, kitsal õuel ja küürus majaloksul varitses nagu mingi igavese vaikuse jälg. Tundus uskumatuna, et siin keegi üldse elanud.

„Jalga lasknud vist,” arvas Pootsu. „Küllap tundis, et traadipoisid endid niisama paljaks rõõvida ei lase!”

Johan oli õues ringi silmitsedes jõudnud ukseni ja vajutades lingile — avas selle.

„Aga esiti oli kinni,” sõnas Linnuke juhmilt pimedasse ukseavausse silmitsedes.

„Kes seal on?” küsiti pimedast ruumist.

„Piirivalve!” käratas Pootsu.

„Teie jääge siia passima,” sosistas Linnuke. „Võib-olla eit läheb väljast piiritust tooma, siis minge järgi, nuhkige pesa välja.”

Mis toas sündis, seda me ei näinud, kuid kindel oli see, et Papa ei suutnud piirivalvurina vist kuigi veenvalt esineda. Sest toast kostis varsti eide valju räuskamist ja sajatamist.

Siis ta ilmus uksele. Mehed kannul.

„Ma võin teile viina anda ka muidu. Võin teid surnuks joota, kui tahan. Aga säärast narri tempu, nagu toas juhtus, teevad ainult poisikesed. Peate mind tootakaks või, et õmblete pintsaku ette paar vasknööpi, tükk paberilipakat ja pliats käes ning kohe piirivalve, protokoll! Ehehee!”

Eit katkestas hetkeks jutumõmina, tõstis käe pea kohale katuseräästa alla ja ulatas sealt tõmmatud pudeli Papale.

„Säh! Jooge! Ma ei taha pennigi. Aga säärast narri asja ärge mere ääres enam tehke!”

Siis ta oli jälle kadunud pimedasse ukseavausse.

Mehed seisid keset õue sõnatult.

„Ma ütlesin kohe, et see asi ei passi,” arvas Papa. „Mitme mehega... oleks veel mõnda meest... aga vana eite hirmutama...”

Astusime vaikes ravis väravast välja.

„Käed üles!” käsutati äkki. „Seiske paigal!” Teele tekkis kaks piirivalvuri kogu.

„Andke piiritus siia!” käsutati lühidalt.

„Mis piiritus?” küsis Linnuke.

„See, mille eidelt ostsite,” kärgiti.

„Ma pole eidelt midagi otnud,” vastas Papa. Ja ta ütles seda üsna õiglase mehena, sest pudeli ta oli juba maantee kraavi libistand.

„Mida te siin sees käisite siis?”

Hetkeks kuuldus vaid meeste hingamist.

„Käisime öömaja otsimas,” sõnas Pootsu. „Oleme traadipoisid.”

„Tulete kordonisse ülekuulamiseks!” käsutati jälle. „Küll seal pigistame piiritusepesa ja muud uudised välja. Me teeme sääraseid asju ikka kordonis.”

Ja rääkija naer ei kostnud sugugi sõbralikult.

Astusime sõnatult kordoni suunas. Kuidas sa tõestadki siin teel oma ilmsüütust, kui tõestusmaterjalina käib vaid vänge viina lehk suust.

Tee pöörul lähenes keegi rattaga. Meist möödudes tundsi me, see oli Vana.

„Härja jaoskonnajuhataja,” hõikas mitu häält, „palun aidake meid vähe!”

Abistamise asemel võeti aga Vanagi kordonisse kaasa. Seal siis alles selgus, et oleme süütud traadipoisid ja et keegi pole siin kandis salapiiritusest midagi kuulnudki.

(Järgneb.)

Tallinnas on „Postisarve” üksiknumbreid müügil peapostkontori juures ajalehekioskis

(Vene ja Apteegi tänn. nurgal).

1) Perekindlik intriig.

Rltsiisa: „Vaata poisijõmmi, sul pole siin hea, kipud sinna oma hooldajate käte vahele, on sul nende vastu kohustusi?”

2) Maitseasjanduslik maadlusmatš.

Senior ja junior, kes aastast eest üheskoos karika endale maadlesid, teevad „vargamäed” selle peale, kumba maitse järgi jookiga seda karikat nüüd peab täitma.

Kirjad toimetusele

Kas kutseühinguline või kutsetehniline ajakiri?

Postlaste ajakiri „Postisarv”, alustanud viiendat aastakäiku, on viimasel ajal kõitnud paljude tähelepanu, — temast on hakatud rääkima. Kui räägitakse ja isegi kirjutatakse, kas või halvustavalt, siis on seda välja kutsunud rääkimise-objekt, kes ei ole enam tühipaljas olematu, tundmatu, vaid säärane tegur, kes on suutnud panna mõtteid liikuma. Sellele vastandiks on vaikimine ehk vaikides mõõdamine, mis on sama halb kui olematuks tegemine. Kui meie ajakirja „Postisarv” üle nüüd mõtteid vahetatakse, kirjutatakse ja arutatakse, siis ei tule see temale mitte kahjuks, vaid kasuks. Siis võib julgesti ütelda, et „Postisarv” on juba midagi, mis äratas tähelepanu ja sunnib enesest rääkima.

Viimases ja eelviimases numbris avaldatakse mitmesuguseid arvamisi ja mõtteid „Postisarve” sisu kohta. Ühelt poolt arvatakse ja soovitakse et ajakiri pakuks nalja, tuues oma veergudel humoreske, karikatuure ja lühijutte postlaste elust. Soovitakse saada kergesisulist lektüüri, hoidudes raskesisulistest akadeemilistest paladest. Teised väidavad diametraalselt vastupidist ja nimelt, et ajakiri „Postisarv” peaks pakkuma tõsisemaid kirjutisi, käsitledes kutseühilisi küsimusi ja muid tähtsamaid probleeme. Nii küsib Junior I (Postisarv nr. 1 s.a.), et miks ei peaks „Postisarv” käsutama meie ametkonna erialasse puutuvat ainetlikku, nagu post, telegraaf, telefon ja raadio? Ta soovib, et „Postisarves” leiduks valemid, skeeme, aparatuuri ja võrgu tehnilisi kirjeldisi ning akadeemilisi artikleid mis käsitleksid, näiteks, inseneri või muud kõrgemat ala.

Sedaviisi jõuame isegi sinna, kus ei saa ülaruseks pidada, kui „Postisarves” avaldataks posti-telegraafi-telefoni, raadio ja tehnika ala määrused ja juhtnõõrid ühes sinnakuuluvate selgitavate kirjutistega.

Oige palju kasulikku ja tarvilikku läheks vaja teada, mille avaldamise vastu „Postisarves” ei tuleks kellelgi mõttessegi vaielda. Kuid siin jätame tähele panemata ühe tähtsa asjaolu. Ei ole ilmas ühtegi säärast ajakirja (pealegi veel kut-

seajakirja), kus võiksime leida kõikide probleemide või alade käsitlemist, kuhu mahuksid kõik ja kõikide soovid ning maitset. Sellepärast tuleb meil eeskätt selgusele jõuda, millist ajakirja meie vajame, missugune peab olema postlaste ajakiri? Kas kutseühinguline, kutsetehniline, populaarteaduslik või midagi muud?

Meil tuleb jääda peatuma ühe juurde nendest ja sellele määratud ülesannete piiridega rahulduda. Minu arust jääb valida kahe tüübi vahel: kas kutseühinguline või kutsetehniline ajakiri. Kuid see valik on juba tehtud postlaste kutseüh. möödunud aasta ülemaalse kongressi poolt, kus „Postisarv” otsustati tunnustada kutseühinguliseks ajakirjaks.

Püüame siis selgusele jõuda, mis on kutseühinguline ajakiri, mida ta peab pakkuma ja mida suudab ta pakkuda?

Kutseühinguline ajakiri on ühe või mitme kutsekoondise või kutsekihi häälekandja, kus peamiselt käsitlemist leiavad küsimused ja probleemid, mis on seoses kutsekoondise huvidega (nii majanduslikud kui ka õiguslikud ja vaimlised huvid). See määrab kutseühingulise ajakirja piirid ning mahu, sihi ja sisu. On see selge, siis pole küll raske otsusele jõuda, kas on võimalik soovida, veel vähem nõuda, et „Postisarv” peaks avaldama artikleid, mis käsitlevad, näiteks, telegraafi, telefoni, raadio ja tehnika ajaloolist arenemist terves ulatuses kuni üksik-asjadeni. Samuti, kas ei ole see kutseühingulisele ajakirjale üle jõu, kui ta peaks tooma oma veergudel aparatuuride kirjeldusi, skeeme, valemid, juhtnõõre ja määrusi tehnika kui ka posti-telegr.-telefoni teenistuse aladelt, rääkimata kõrge teaduse vallast. Arvan, et see oleks liiga palju, mida üks kutseajakiri enesesse mahutada ei suudaks. Selleks ei jätkuks meie oludes „Postisarvel” jõudu ega ruumi. Ja seda ei oleks ju sugugi vaja, sellepärast et need küsimused leiavad käsitlemist mujal, — käsiraamatutes, õpperaamatutes, spetsiaal-ajakirjades ja muudes allikates, kust võivad kõike ammutada need, kellel selle järele tarvidus.

„Postisarv” on ja arvatavasti ka jääb kutseühinguliseks ajakirjaks, kutsekihi häälekandjaks, kus käsitlemist leiavad peaaegaltult seesugused

kirjutised ja küsimused, mis haaravad riigiteenijate, s. o. postiteenijate, huvisid igakülgsest, riivates kutsetööd ja kutsetööga seotud elunähteid. Ei saa ebasoovitavaks pidada, kui „Postisarve“ veergudel leiavad ruumi kõrvuti nii tõsisuslised kirjutised kui ka kergesisulised, nii palju kui ruum võimaldab. Vaevalt aga jõuab kutseajakiri mahutada secsuguseid kirjutisi või teoseid kärpimata, mis ulatuvad mitmesse ja mitmesse numbrisse, olgu need siis kas tõsised kirjutised, koosviibimiste ja reisikirjeldused, ilukirjanduslikud palad või memuaarid.

H-ik

„Postisarve“ toimetusele

Lugesin eelmisest numbrist, et karikatuure ei saa Postisarves esitada, kuna klišeed on kallid. Minu arvates on just pildid ja karika-

tuurid need, mis teevad ajakirja huvitavaks, vähemalt silmale meeldivamaks. Neid peaks avaldatama siiski rohkem, kui seda Postisarve viimases aastakäigus on tehtud. Raha selleks saaks, kui teha mõningat kokkuhoidu muudes väljaminekutes. Milleks on Postisarvel näit. nii uhked kartongist kaaned? Kas need ei võiks olla õhemad, odavamad, kas või samasel paberil, millel sisugi? Sellega saaks nii mõnegi krooni numbri pealt kokku hoida, sest kartong on paberist palju kallim. Äärmisel juhul võiks ka sisupaber olla pisut odavam. Loodan, et minuga ühinevad kõik kaasteenijad ja ka meie ajakirja väljaandjad ning kaante arvel pakuvad meile senisest rohkem pilte ja noormeister P a k a tabavaid karikatuure.

T. Tõuseste.

„Postisarv“ jagas aastatellijaile kingitsi

I. Iluköites „Postisarve“ 1936. a. aastakäigu said järgmised aastatellijad:

1. E. Samok — Nõo ptk.
2. V. Allvee — Laimjala ptk.
3. H. Kärt — Välispakkide ptk.
4. R. Pent — Tallinna peapostkontor.
5. A. Tamm (post.) — Tallinna peapostkontor.

II. Uutest tellijaist said „Postisarve“ 1936. a. aastakäigu (kõitmata):

1. J. Asper — Võhma ptk.
2. J. Holland — Haapsalu t.-t. võrk.
3. J. Pärn — S.-Jaani ptk.
4. E. Leppoja — Kil.-Nõmme ptk.
5. A. Meerits — Viru-Jaagu ptk.
6. K. Tann — Vandra ptk.
7. A. Kerstna — Võrumaa võrk.
8. G. Uuesson — Tallinna peapostkontor.
9. A. Aaviksoo — Tallinna peapostkontor.
10. A. Saksjalg — Posti jooksv. arv. büroo.

III. Tellimisraha tagasi 15 aastatellijale:

1. R. Jürgenson — N.-Jõesuu ptk.
2. J. Asper — Võhma ptk.
3. J. Holland — Haapsalu t.-t. võrk
4. J. Hermann — Välispakkide ptk.
5. A. Braks — Välispakkide ptk.
6. K. Sulg — Tallinna peapostkontor.
7. K. Sarapik — Tallinna peapostkontor.
8. A. Laar — Tartu ptk.
9. J. Harnak — Tall. peapostk.
10. J. Haabsaar Tall. peapostk.
11. M. Voog — Rapla ptk.
12. A. Tamm (am.) — Tall. peapostkontor.
13. E. Häussler — Tapa ptk.
14. J. Soots — Viljandi ptk.
15. E. A. Seider — Tamsalu ptk.

Kingituste osalisteks võisid saada ainult need tellijad, kes tellisid „Postisarve“ terveks aastaks hiljemalt 6. jaan. s. a. (vt. „Postisarv“ nr. 12 — 1936).

„Postisarve“ tellijate arv on käesoleval aastal tunduvalt tõusnud ja loodetavasti kestab tõus edaspidigi, kuni viimane kui üks postiteenija on „Postisarve“ tellija. Järgmistes numbrites püüame avaldada nende asutiste nimed, kus tellijate arv on tõusnud maksimumini, s. o. 100%-ni. Kuid — me avaldame ka nende asutiste nimed,

kus tellijate arv on seni püsinud minimaalne, või kus tellijad üldse puuduvad. Viimaseid asutisi on kahjuks siiski veel olemas.

Talitus.

August Küüt

7. veebruaril s. a. pühitses postivalitsuse vanem ametnik August Küüt oma 30-aastast teenistusejuubelit.

August Küüt sündis 1887. a. 25. märtsil Väike-Rõuges Urba talus Tartumaal. Pärast kooli lõpetamist astus õpilaseks Tartu postkontorisse. Määrati ametnikuks 7. veebruaril 1907. a. Grobini postkontorisse. 1912. a. 1. augustist määrati Tartusse, kus teenis kuni okupatsiooni ajani. Okupatsiooni alguses sõitis Siberisse, kust tuli Eestisse 1921. aastal ning sama aasta detsembris määrati postivalitsusse. Praegu teenib postivalitsuses vanema ametnikuna, majanduskorraldaja abina.

Oma iseloomult on juubilar tagasihoidlik, heatahtlik, sõbralik ning kõigi oma kaasteenijaile äärmiselt vastutulelik. Selle tõttu on temal sõpru palju.

August Küüt ei ole külmaks jäänud ka seltskonnaelule. Võtab energiliselt osa kaitseliidu elust, samuti ka postivalitsuse teenijate hoiulaenukassa ja matusekassa juhtimisest ning kutsühingu tegevusest. Kõik A. Küüti arvurohked sõbrad soovivad temale südamest jõudu ja ter-

Hädaohte telegraafide troopikas.

Telegraafijuhtmed troopikamais on alaliselt hädaohtudes, mida ei tunta parasvöö maades. Peamisteks vaenlasteks on seal mitmesugused loomad ja putukad. Nii pole seal võimalik tarvitada puust juhtmete poste, kuna termiidid need varsti ära söövad. Need hävitavad vahel isegi maaluseid kaableid. Suurtest loomadest on relevant hädaohtlik, kuna ta kergesti võib poste ümber lükata. Ahvid sageli kasutavad telegraafi juhtmeid oma lõbustuse ja mängu vahendeiks, nagu oleksid need nende jaoks üles seatud. Ka maod takistavad mõnel pool telegraafilist sidet. Lõuna-Aafrikas avastati hiljuti uus telegraafiliini vaenlane, kellest seni ei teatud. See on kaelkirjak. Liinil Bulavjo ja Viktooria koskede Sambesi vahel katkes hiljuti ühendus. Kui selle põhjust mindi uurima, siis leiti, et kolm kaelkirjakut olid oma pead mässinud telegraafitratidesse ja püüdes sealt ennast vabastada, olid kolm raudset juhtmete posti maast välja kangutanud. „La Interligilo“.

TEENISTUSLIKKE TEATEID

NIMETATAKSE AMETISSE.

Tamm, Jaan, end. ametn. 4 j. p.-t.-t. ametn. vabateen. Laura ptk., 16. jaan. 37.

MÄÄRATAKSE UUE AMETI PEALE.

Tagaküla, Timo, noor. post. Tall. peapostk. — 4. j. p.-t.-t. ametn.-vabateen. Kolga-Jaani ptk., 2. jaan. 37, teen. huvides.
Kõhelik, Paul, 2. j. jsk. juhat. Järvamaa t.-t.-v. — van. meh. Keila ptk., 16. jaan. 37, teen. huv. ja enda nõusolek.

PAIGUTATAKSE ÜMBER.

Rander, Elfriede, 4. j. p.-t.-t. am. Tall. peapostk. — 4. j. p.-t.-t. ametn. Tartu ptk., 8. jaan. 37, omal palvel ja kulul.
Saabre, Ida, 2-b j. p.-t.-t. Tartu ptk. — 2-b j. p. p.-t.-t. ametn. Tall. peapostk., 11. jaan. 37, omal palvel ja kulul.
Irbe, Grigori, 4. j. p.-t.-t. ametn. Laura ptk. — 4. j. p.-t.-t. ametn. Valga ptk., 16. jaan. 37, teen. huv. ja enda nõusolek.
Aave, Hilja, 3. j. p.-t.-t. ametn. Haapsalu ptk. — 3. j. p.-t.-t. ametn. Tall. peapostk., 30. jaan. 37, omal palvel ja kulul.

KÖRGENDATAKSE AMETIJÄRGUS.

Pinkovski, Paul, 1. j. meh. Tall. telef.-v. — van. meh., 16. jaan. 37.
Taimre, Vello, 2. j. meh. Tall. telef.-v. — 1. j. meh., 16. jaan. 37.

KÖRGENDATAKSE ÜLALPIDAMISRAHA KR. 30 PEALE KUUS.

Sarv, Joann, meh. õpil. Viljandimaa t.-t.-v. — 16. jaan. 37.
Raidmäe, August, meh. õpil. Võrumaa t.-t.-v. — 16. jaan. 37.
Vallak, Anton, meh. õpil. Pärnumaa t.-t.-v. — 18. jaan. 37.
Kaselaan, Rein, meh. õpil. Tartu telef.-v. — 22. jaan. 37.
Rave, Eduard, meh. õpil. Tartu telef.-v. — 22. jaan. 37.

VALLANDATAKSE AMETIST

Jutt, Jaan, P.-t.-t. Valitsuse van. insener — 1. veebruarist 1937. a. omal palvel.
Kanasaar, Eduard, P.-t.-t. Valitsuse Tartu t.-v. insener — 1. veebruarist s. a., omal palvel.

NIMEDE MUUTMISED

Jõgeva ptk. 2-b j. ametn. Aurelie Benkson — Aari Pedak.
Kanepi ptk. noor. post. Vladimir Krinitski — Vabo Kurut.
Kopli ptk. van. post. Ottomar Vöölmann — Otu Vahar.
Põltsamaa ptk. 2-b j. ametnik Elisabeth Berg — Liisa Merilain.
Pärnu ptk. 2-b j. ametn. Jenny Hinrikmann — Jenny Hein.
Rakvere ptk. noor. post. Aleksander Haarmann — Aleksander Aasma
Tartu t.-v. meh. õpil. Reinhold Kaselaan — Rein Kaselaan.
Valga ptk. 2-a. j. ametn. Johannes Simson — Juhan Sildalu.
Valga ptk. 4. j. ametn. Alice Simson — Alice Sildalu.
Läänemaa t.-t.-v. 1. j. meh. Jakob Treimann — Jaak Tähtre.
Võrumaa t.-t.-v. meh. õpil. August Raudmann — August Raidmäe.
Tall. peapostkontori autojuht Feodor Ivanov — Tiit Iva.

Teedeministri käsukiri nr. 68.

Kinnitan Postiametkonna Teenijate Olukorra Parandamise Erikapitali Komitee liikmeiks 1937. kalendriaasta peale:

Postivalitsusest — esimeheks arvebüroo juhataja Aleksander Vaino, esimehe asetäitjaks sama büroo juhataja abi Franz Vuks'i ja liikmeks sekretär Ado Pitka.

Posti-telegraafi-telefoni Teenijate Kutseühingu Kesjuhatusest — liikmeiks: Rein Raidma, Amanda Grünberg'i ja Jakob Martinson'i.

Teedeministri käsukiri nr. 70.

Määrán vabale kohale teenija nõusolekul Posti-Telegraafi-Telefoni Valitsuse Tallinna Telefoni-võrgu inseneri August Mä n d'i Posti-Telegraafi-Telefoni Valitsuse vanema inseneri ajutiseks kohusetäitjaks, palgaga Kr. 165.— kuus, arvates 11. veebruarist 1937. a.

Järgmine „Postisarve“ number ilmub 20. märtsil. Kaastööd sellesse numbrisse palume saata hiljemalt 8. märtsiks.

Toimetus.

Senistele „Postisarve“ tellijaile ajakirja saatmist ei katkestata. Lugupeetud kaasteenijaid, kes ajakirja edasi saada ei soovi, palutakse talitusele keeldumisest teatada.

Tellimisraha võib saata (kas üksikult või terve asutise tellijad koos) postmarkides, kusjuures saatmine võib toimida ka kuni 3 korda aastas, à 50 snt.

Talitus.

Tellimise hind: 12 kuud — 1 kr. 50 snt., 6 kuud — 80 snt., 3 kuud — 45 snt.
Väljaandja: Tallinna Peapostkontori Ametnike Kogu. Tegev- ja vastutav toimetaja R. Kroon.
Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene 9, aadress: „Postisarv“ Tallinn, postk. nr. 266.
23. veebruaril 1937. a. Trükikoda „Estontrükk“, Tallinn, S. Karja 8.

K/S.
PÕHJA KOTKAS

Suur Karja 19

Tule-,
elu-,
murdvarguse-,
klaasi ja
looma-

KINDLUSTUSED

Kinnitades oma varandust tule või varguse vastu väikese kuluga, olete mureta oma varanduse allesoleku eest.

Hind 20 senti

UUS EESTI

pakub iga päev palju tarvilikku ja huvitavat kodu- ning välismailt

Teie oma huvides on iga päev lugeda „Uus Eesti“

A. Tootsi

äsja-avatud mehaanilises
paberikoti-tööstuses

Narva mnt. 24, telef 305-23

saadaval tellimise peale
ja laos igasugu suuruses
paberist kauba- ja väikseid
apteegikotte.

NAISTE JA MEESTE

VIHMAKUUBESID
kummist ja impregn.,
KALOSSE,
VIHMAVARJE,
VAHARIIDET,
JUTEVAIPU,
LINOLEUMI
ja
PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I 'ARI
TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna pea-
postkontoris prl. K. Avloilt.